

## خدا با کیست؟

وقتی که طالبان بر شهر کندز حمله کردند و دست به کشتار و ویرانگری و چپاول زدند، والی کندز در سخنرانی خود گفت که چنین چیزی تقدیر خداوند بوده. این سخن او بر مردمی که از جور طالبان به جان آمده‌اند، گران آمد. بسیاری از افراد نسل جوان‌تر نیز این سخن او را ناموجه، زشت و غیرقابل تحمل یافتند. ولی فارغ از این که آنچه او گفت...



صفحه ۴

## امنیت و توسعه افغانستان؛ امیدواری‌ها و نگرانی‌ها

کنفرانس «بی‌ثباتی سیاسی افغانستان در پاییز سال ۲۰۱۶: تهدیدات برای این کشور و کشورهای منطقه» از سوی مرکز «الف کومیلوف» در شهر مسکو پایتخت روسیه در سالن کنفرانس‌های هتل «ارارات پارک» برگزار شد. این کنفرانس در ادامه‌ی کنفرانس سال گذشته برگزار شد که در آن نمایندگانی از...



عزیزی بانک جایزه بهترین بانک تاثیر گذار اجتماعی در افغانستان ( Best Social Impact Bank Award 2016 ) را از جانب اداره بین المللی سرمایه مالی (Capital Finance International) و جایزه بهترین بانک نحوه مدیریت و قانونمند (Best Governed Bank Award 2016) را از جانب اداره بین المللی تلاش برای پیشگام بودن (Quest on the Frontier) را در شهرهای لندن و دویی بدست آورد.

**عزیزی بانک**  
**Azizi Bank**

[f](#) [in](#) [t](#) [v](#)
[www.azizibank.af](http://www.azizibank.af)
**1515**

### دسترسی به اطلاعات؛ حکم تازه و مشکلات کهنه

رئیس‌جمهور غنی دیروز حکمی را صادر کرد که بر بنیاد آن روند دسترسی به اطلاعات بر اساس قانون دسترسی به اطلاعات باید توسط نهادهای دولتی تسریع شود. در این حکم چگونگی تسریع روند دسترسی مردم و رسانه‌ها به اطلاعات درست و به‌موقع مرحله‌ی منظور شده است.

در این حکم آمده است که: وزراء، مسئولین دولتی مرکز و ولایات مکلف‌اند تا طرز‌العمل‌های مؤثر را برای طبقه‌بندی معلومات از لحاظ درجه‌ی محرمت در مشوره با کمیسیون نظارت دسترسی به اطلاعات جهت تسهیل‌بخشیدن به روند ارائه‌ی معلومات به مردم، ترتیب نمایند. بر اساس این حکم؛ وزراء، مسئولین دولتی مرکز و ولایات مکلف‌اند تا حداقل یکبار در ماه از فعالیت‌ها و پیشرفت‌های کاری نهادهای مربوطشان، طی کنفرانسی...

### حکم تازه‌ی رئیس‌جمهور: نهادهای دولتی مکلف‌اند به مردم و رسانه‌ها معلومات بدهند

صفحه ۲

## بهترین و نازلترین قیمت سریعترین اینترنت 3G

### بسته های اینترنتی کوچک و بزرگ روزانه

# 30 MB

در بدل 10 افغانی

برای اشتراک: 30MB را به 151 ارسال نمایید

برای لغو اشتراک: D30MB را به 151 ارسال نمایید

# 100 MB

در بدل 25 افغانی

برای اشتراک: 100 را به 151 ارسال نمایید

برای لغو اشتراک: D100 را به 151 ارسال نمایید

**ارتباط دهنده افغانستان**  
Connecting Afghanistan

HD VOICE


[@myawcc](#)
[www.afghan-wireless.com](http://www.afghan-wireless.com)
**152**

<b>دوشنبه</b>	
<b>۲۶ میزان</b>	
<b>۱۳۹۵</b>	
<b>سال پنجم</b>	
<b>شماره ۱۱۶۶</b>	



## یادداشت روز

## دسترسی به اطلاعات؛ حکم تازه و مشکلات کهنه

رییس‌جمهور غنی دیروز حکمی را صادر کرد که بر بنیاد آن روند دسترسی به اطلاعات بر اساس قانون دسترسی به اطلاعات باید توسط نهادهای دولتی تسریع شود. در این حکم چگونگی تسریع روند دسترسی مردم و رسانه‌ها به اطلاعات درست و به‌موقع محلی منظور شده است.

در این حکم آمده است که: وزرا، مسئولین دولتی مرکز و والیان ولایات مکلف‌اند تا طرزالعمل‌های مؤثر را برای طبقه‌بندی معلومات از لحاظ درجه‌ی محرمت در مشوره با کمیسیون نظارت دسترسی به اطلاعات جهت تسهیل‌بخشیدن به روند ارائه‌ی معلومات به مردم، ترتیب نمایند. بر اساس این حکم؛ وزرا، مسئولین دولتی مرکز و والیان ولایات مکلف‌اند تا حداقل یکبار در ماه از فعالیت‌ها و پیشرفت‌های کاری نهادهای مربوطشان، طی کنفرانسی مطبوعاتی برای مردم اطلاع‌رسانی کنند. وزرا، مسئولین دولتی مرکز و والیان ولایات مکلف‌اند تا به‌منظور اطلاع‌دهی بهتر و به‌موقع، اسامی سه‌تن از مسئولین ارشد به‌شمول یک معین وزارت را ترتیب و با ذکر مشخصات تماس (تلفن – ایمیل) به‌رسانه‌ها معرفی نمایند.

این حکم در حالی صادر می‌شود که قانون دسترسی به اطلاعات پس از چند سال تأخیر از سوی رییس‌جمهور غنی توشیح و اکنون نافذ است. صدور این حکم در قدم اول، یک گام مهم در راستای تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات است. این حکم زمینه‌ی اجرایی قانون دسترسی به اطلاعات را هموار و نهادهای دولتی را در برابر خواست مردم و رسانه‌ها مسئول‌تر کرده است.

عدم توشیح و نافذ شدن قانون دسترسی به اطلاعات یکی از بهانه‌ها و موانع بزرگ در برابر رسانه‌های داخلی بود. انتظار مردم و خصوصاً رسانه‌ها این است که این حکم و قانون دسترسی به اطلاعات میزان دسترسی آنان به اطلاعات را افزایش دهد و از بهانه‌ورزی نهادهای دولتی در برابر نشر اطلاعات بکاهد.

با وجود این‌که قانون دسترسی به اطلاعات نافذ است و رییس‌جمهور حکمی مبنی بر دسترسی سریع مردم و رسانه‌ها به اطلاعات را صادر کرده است، به نظر می‌رسد که هنوز موانع جدی در برابر تطبیق قانون دسترسی به اطلاعات و دسترسی مردم و رسانه‌ها به اطلاعات باقی است.

اولین مشکلی که مانع دسترسی فوری و بدون قیدوشرط به اطلاعات خواهد شد، عدم دسته‌بندی اطلاعات دولتی است. درجه‌بندی اسناد و اطلاعات بر اساس درجه‌ی محرمت بهانه‌یی به دست مقامات تنبل و ناکارآمد دولتی خواهد داد که از سپردن اطلاعات بر اساس قانون به مردم و رسانه‌ها خودداری کنند.

دومین مشکل پس از دسته‌بندی اطلاعات، مشکل عمومی اجرایی نشدن قوانین است. از قوانین مرجع تا قوانین تخصصی افغانستان، بدون استثنا در چند سال گذشته توسط نهادهای دولتی و افراد قدرتمند نقض شده‌اند. قانون دسترسی به اطلاعات نیز از این آسیب و قانون‌گریزی مستثنا نیست. نهادهای دولتی در اجرای قانون دسترسی به اطلاعات و مراجعه‌ی رسانه‌ها و مردم برای دسترسی به اطلاعات، ناکارآمد و غیرمسئول‌تر از آن است که صدور حکم تازه و نافذ شدن قانون دسترسی به اطلاعات بتواند منجر به تطبیق واقعی و فوری قانون دسترسی به اطلاعات شود.

سومین مشکل که در نهادهای دولتی فراگیر است، ناتوانی نهادهای دولتی در طرح و ایجاد یک مکانیزم درست است. با وجودی‌که حکم تازه به نهادهای دولتی دستور داده است که سه نفر را به نهادهای رسانه‌یی برای پاسخگویی معرفی کنند، اما نهادهای دولتی عملاً از اطلاع‌دهی به بخش‌های رسانه‌یی نهاده‌ا سرباز زده‌اند و سخن‌گویان دولت از جمله‌ی مقامات تشریفاتی در ادارات‌شان‌اند. سخن‌گویان نهادهای دولتی عملاً در چند سال گذشته از اطلاعات و اسناد نهادهای دولتی بی‌خبر بوده‌اند. بنابراین پاسخگویی اداره به مأموران دولتی که در راستای اجرای قانون دسترسی به اطلاعات و پاسخگویی به نهادهای رسانه‌یی و مردم موظف خواهد شد، اندک است و قانون جدید مکانیزم روشنی برای چگونگی دسترسی سخن‌گو و افراد مسئول در اجرایی کردن قانون دسترسی به اطلاعات را روشن نکرده است.

آخرین مشکلی که در راستای تطبیق درست قانون دسترسی به اطلاعات و عملی شدن این حکم وجود دارد، ضمانت اجرایی آن است. چه تضمین و اجبار و مجازاتی برای آنانی که از تطبیق این قانون سرباز می‌زنند، سنجیده شده است؟ نهادی که این مجازات را اعمال کند کدام نهاد باید باشد؟

بنابراین، ضمن این‌که صدور این حکم با عث خوش‌بینی و خوش حالی است، اما دیری دوام نخواهد کرد که روشن شود دولت همچنان مثل این‌روزها در برابر خواست مردم و رسانه‌ها برای دسترسی به اطلاعات، ناکارآمد، غیرپاسخگو و غیرمسئول خواهد ماند.

**اطلاعات روز:** رییس‌جمهور غنی به‌منظور چگونگی تسریع روند معلومات‌دهی درست و به‌موقع برای مردم و تطبیق قانون دست‌رسی به اطلاعات حکم تازه‌یی صادر کرد که براساس آن مسئولان دولتی مکلف‌اند تا طرزالعمل‌هایی را جهت تسهیل در روند اطلاع‌دهی به رسانه‌ها و مردم تدوین نمایند.

حکم تازه‌ی رییس‌جمهور دارای هفت ماده است. به‌گفته‌ی هارون چخان‌سوری سخن‌گوی رییس‌جمهور، این حکم یکی از کارهای حکومت وحدت ملی در راستای اجرایی شدن قانون دست‌رسی به اطلاعات است.

در این حکم آمده است: «قانون دسترسی به اطلاعات نافذ بوده، ضمن تأکید بر رعایت مواد قانون و به‌منظور دست‌رسی بهتر مردم به معلومات دقیق و به‌موقع، وزرا، مسئولین دولتی مرکز و والیان ولایات مکلف‌اند، تا طرزالعمل‌های مؤثر را برای طبقه‌بندی معلومات از لحاظ درجه‌ی محرمت در مشوره با کمیسیون نظارت دسترسی به اطلاعات جهت تسهیل‌بخشیدن به‌روند ارائه‌ی معلومات به مردم، ترتیب نمایند.»

براساس این حکم، وزیران، مسئولان دولتی مرکز و والیان مکلف‌اند حداقل در هر ماه یک بار از فعالیت‌ها و پیشرفت‌های کاری نهادهای مربوطشان در کنفرانس مطبوعاتی برای مردم اطلاع‌رسانی کنند. همچنان این مسئولان مکلف‌اند به‌منظور هماهنگی

بهتر جهت تبادل‌ه‌ی معلومات طی یک تقسیم اوقات منظم، همه‌روزه حداقل ۱۵ دقیقه را برای سخن‌گویان نهادهای‌شان تخصیص دهند و از روند فعالیت‌ها و جریانات تازه به آنان معلومات ارائه نمایند.

این حکم وزیران، مسئولان دولتی مرکز و والیان را مکلف کرده است تا به‌منظور اطلاع‌دهی بهتر و به‌موقع، نام‌های سه‌تن از مسئولان ارشد به‌شمول یک معین وزارت را ترتیب و با ذکر مشخصات تماس (تلفن – ایمیل) به‌رسانه‌ها معرفی نمایند. در این حکم آمده که سخن‌گویان مکلف‌اند تا به‌صورت منظم جهت پاسخ‌دهی به سوالات و ارائه معلومات با رسانه‌ها در ارتباط باشند.

در ماده‌ی پنجم این حکم آمده است که وزیران، مسئولان دولتی در مرکز و والیان مکلف‌اند تا جهت تأمین ارتباطات و هماهنگی بهتر با رسانه‌ها، به‌موقع با مسئولان رسانه‌ها نشست‌های معلوماتی برگزار کنند.

در ماده‌ی هفتم این حکم آمده است که « وزرا، مسئولین دولتی مرکز و والیان ولایات مکلف‌اند، تا ماهوار به‌گونه‌ی منظم از چگونگی اجراءات کاری ادارات مربوطشان به‌ریاست عمومی اداره‌ی امور ریاست‌جمهوری گزارش دهند، و نیز اداره‌ی امور مکلف است تا از روند تطبیق مواد این حکم نظارت همه‌جانبه کرده و گزارش به‌موقع را به‌مقام عالی

## حکم تازه‌ی رییس‌جمهور:

## نهادهای دولتی مکلف‌اند به مردم و رسانه‌ها معلومات بدهند

ریاست‌جمهوری ارائه کند.»

با این‌حال نهادهای حامی رسانه‌ها می‌گویند که تاکنون خبرنگاران و رسانه‌ها در زمینه‌ی دست‌رسی به اطلاعات با مشکلاتی مواجه‌اند.

صدیق‌الله توحیدی، رییس دفتر نی، حمایت‌کننده‌ی رسانه‌های آزاد افغانستان دیروز در نشست خبری مشترک با سخن‌گوی رییس‌جمهور گفت که قانون دست‌رستی به اطلاعات تا توشیح و نافذ شدن فراز و فرودهای زیادی را پشت سر گذاشت.

آقای توحیدی افزود که دادن معلومات، چرخش آزاد معلومات یک پروسه‌ی بسیار کلان است که به سادگی اجرایی شدن آن ممکن نیست و اکنون نیز ادارات دولتی توانایی طبقه‌بندی معلومات اداره‌شان را ندارند.

به گفته‌ی او، در سال ۲۰۱۶ بیشترین خشونت علیه خبرنگاران هنگام گرفتن معلومات از سوی مسئولان دولتی صورت گرفته است.

او گفت که نهادهای حامی رسانه‌ها از حکومت می‌خواهند که پرونده‌ی خشونت علیه خبرنگاران را همسان با اجرایی شدن قانون دست‌رسی به اطلاعات و حکم تازه مدنظر بگیرند تا افرادی که مرتکب خشونت علیه خبرنگاران می‌شوند به پنجه‌ی قانون سپرده شده و فرهنگ معافیت عاملان خشونت علیه خبرنگاران و فرهنگ ضرب‌و‌شتم خبرنگاران پایان یابد.

### وزیر معارف: بودجه‌ی خاصی برای فراهم آوری سهولت‌ها

### به دانش آموزان مبتکر اختصاص داده می‌شود

مشکلات دانش‌آموزان در افغانستان است. سال‌ها جنگ سیستم آموزشی افغانستان را از بنیاد ویران کرد، اما در سال‌های اخیر باوجود تلاش‌ها برای معیاری‌سازی نظام آموزشی و مسلکی‌سازی معلمان، همچنان این مشکلات موجود است که بر روند فراگیری دانش در مکاتب تأثیرات منفی گذاشته است.

این مشکلات فراتر از مکاتب، در دانشگاه‌های کشور نیز به‌وضوح دیده می‌شود. بسیاری دانشجویان امروز که دست‌پروده‌ی نظام آموزشی غیرمعیاری و معلمان غیرمسلمکی می‌باشند، آمادگی لازم را از لحاظ سطح دانش و سواد برای حضور در صنف‌های دانشگاه ندارند.

### چهار عامل عمده‌ی مرگ و میر ۷۰ درصد مادران هنگام زایمان در افغانستان

تن در هر ۱۰۰ هزار ولادت زنده کاهش دهد، کمک نماید.

در سال ۲۰۰۲ در هر صد هزار زایمان، حدود ۱۲۰۰ مادر در هنگام زایمان جان می‌دادند. وزارت صحت می‌گوید که اکنون این ارقام به کمتر از ۳۳۰ مورد پائین آمده است.

همچنا وزارت صحت می‌گوید که کمبود کارکنان صحنی طبقه‌ی انث در مناطق دوردست کشور یکی از چالش‌های عمده در راستای کاهش مرگ‌ومیر مادران می‌باشد و این وزارت در تلاش است تا از طریق تربیه‌ی نرس قابله‌ها و کارکنان صحنی این مشکل را برطرف کند.

میزان مرگ‌ومیر مادران و نوزدان ۵۰ درصد کاهش یافته است.

وزارت صحت عامه روز یک‌شنبه ۲۵ میزان، سمپوزیم ملی را جهت تقویه‌ی فعالیت‌ها و ایجاد راهکاری‌های مؤثر در زمینه‌ی کاهش مرگ‌ومیر مادران برگزار کرد.

قمرالدین صدیقی، مشاور وزارت صحت عامه، برگزاری این سمپوزیم را در عرصه‌ی کاهش مرگ‌ومیر مادران یک گام مهم تلقی نموده و گفته است که این سمپوزیم می‌تواند وزارت صحت عامه و شرکای کاری این وزارت را جهت رسیدن به اهداف تعیین‌شده‌ی پالیسی ملی صحت که قرار است تا سال ۲۰۲۰ تعداد مرگ‌ومیر مادران را از ۳۲۷ به ۲۵۰

**اطلاعات روز:** وزارت صحت عامه می‌گوید «فشار خون بالا هنگام زایمان، زایمان نزد افراد غیرمسلمکی، خونریزی شدید هنگام زایمان، عدم دسترسی به مراکز صحنی در مناطق دوردست کشور» از جمله عوامل مرگ‌ومیر ۷۰ درصد مادران هنگام زایمان می‌باشد.

همچنان این وزارت می‌گوید که خونریزی بعد از ولادت از عوامل عمده‌ی مرگومیر مادران است که ۵۶ درصد مادران به این دلیل جان می‌دهند.

به گفته‌ی این وزارت، با توجه به کاهش قابل توجه مرگ‌ومیر مادران در هنگام زایمان، آمار این میزان هنوز در مناطق نامن و دورافتاده‌ی کشور بالا است. بر اساس آمار این وزارت، از سال ۱۹۹۰ تا سال ۲۰۱۵

### عبدالله عبدالله: مشکلات و اختلافات کمیته‌ی ملی المپیک به‌زودی حل می‌شود

ورزشکاران ابراز نگرانی کردند. آنان گفته‌اند که تداوم این وضعیت بالای روحیه‌ی ورزشکاران و دستاوردهای ورزشی کشور در عرصه‌ی بین‌المللی تأثیرات منفی دارد.

رییس اجراییه ضمن قدردانی از زحمات مسئولان کمیته‌ی ملی المپیک گفته است: «زمانی‌که ورزشکاران ما با وجود تمام مشکلات، ذهن ناآرام و شرایط دشوار در عرصه‌ی بین‌المللی دستاورد کسب می‌کنند، پس لازم است که از آنان حمایت و تقدیر صورت بگیرد.» آقای اغبر نیز گفته است که جامعه‌ی ورزشی به هیچ قوم و یا جریان سیاسی وابستگی ندارد و متعلق به تمام مردم افغانستان است. همچنان در این دیدار آقای عبدالله به رییس کمیته‌ی المپیک و رؤسای فدراسیون‌های این نهاد تقدیرنامه اهداء کرده است.

المپیک را به عهده داشت. پس از تشکیل حکومت فعلی، گزارش‌هایی منتشر شده که فهیم هاشمی، یکی از تاجران کشور به‌عنوان رییس این اداره مقرر شده است. بعدها گزارش‌هایی از اختلافات روی ریاست کمیته‌ی ملی المپیک میان ظاهر اغبر و فهیم هاشمی منتشر شد که تاکنون این اختلاف‌ها ادامه دارد. در حال حاضر معلوم نیست که آقای اخیر رییس این اداره است یا آقای هاشمی.

آقای اغبر در این دیدار گفته که کمیته‌ی ملی المپیک آماده است تا «یک انتخابات آزاد، شفاف و عادلانه را بدون مداخله‌ی حکومت برگزار کند.»

در خبرنامه‌ی ریاست اجراییه آمده است که رؤسای فدراسیون‌های کمیته‌ی ملی المپیک نیز از اختلافات درونی، مداخلات سیاسی، ایجاد کمیته‌ی المپیک موازی، عدم پرداخت بودجه، عدم هماهنگی و حمایت

## خبرنگار ناراضه

هادی دریابی

### مصاحبه با خودش

بالاخره تلفن را برداشت. گفتم ببخشید شما کی هستید؟ گفت: خودش. گفتم خودش کیست؟ گفت کسی که شما با خودش به تماس شدید. گفتم می‌توانم بپرسم شما چه کاره‌اید؟ گفتم ببخشید مزاحم شما شدم، من می‌خواستم با یکی از مقامات مسئول حکومت وحدت ملی به تماشای شوم. گفت: خودش است. حرف‌تان را بغیرید. پرسیدم ببخشید چه گفتید؟ گفت: در بخش امنیت کشور، حرف گفته نمی‌شود، فیر می‌شوید. حالا فیر می‌کنید یا...

نه نه قطع نکن. من چند سوال داشتم اگر امکان داشته باشد فیر کنم. گفت: بسم‌الله

چنین شد که مصاحبه‌ی ما با خودش به شکل ذیل شروع شد:

ما: اول می‌خواهم جنرال صاحب دوستم را فیر کنم. ایشان اخیراً گفته که تلاش‌ها جریان دارد تا بهار آینده حدود هفت هزار جنگجوی داعش در شمال کشور جابه‌جا شود، شما چه نظر دارید؟

خودش: کم گفته. هفت هزار نیست. شاید سیزده یا چهارده هزار شود.

ما: یعنی شما سخن آقای دوستم را تایید می‌کنید؟

خودش: نه. گفتم که هفت هزار نیست. این به معنای تایید است یا رد؟

ما: می‌چم والله...

خودش: صحیح فیر کن. این یکی شک کرد. بگو رد کردی! ما: بعضی‌ها معتقدند که داعش اصلاً در افغانستان وجود ندارد و صرفاً یک آدرس است که تعدادی از برادران کارها و معاملات خونین‌شان را به نام آن انجام می‌دهند. نظر شما چیست؟

خودش: حتماً وجود دارد. امکان ندارد وجود نداشته باشند. ما: به هر صورت، وزارت دفاع تایید کرده که تجهیزات زرهی به دست طالبان افتاده، شما از این بابت نگران نیستید؟

خودش: نه. تجهیزات زرهی است، اتمی که نیست. ما: فکر کنم حکومت امسال را سال سرکوب طالبان نامیده است، درست است؟

خودش: نه! طالبان امسال را سال سرکوب حکومت نامیده بودند. مگر از حملات گسترده‌ی شان نمی‌فهمید؟

ما: حکومت امسال را چه نامیده؟

خودش: سال دفاع از حقوق خبرنگاران و چه‌گونگی دسترسی به معلومات.

ما: اگر ناراحت نمی‌شوید بازهم از جنرال دوستم بپرسم... خودش: لازم نیست. جنرال دوستم در غورماچ است. ساعتش تیر است.

ما: من می‌خواستم بپرسم که اگر اختیار کامل به جنرال دوستم بدهید آیا می‌تواند طالبان را نابود کند؟

خودش: جنرال دوستم دیگه جنرال دوستم نیست. جنرال کیستم است.

ما: جنرال کیستم؟ منظورتان چیست؟

خودش: تلویزیون تماشا می‌کنی؟

ما: آری

خودش: خوب صحیح سیل کن. هر چند وقت بعد به تلویزیون‌ها می‌گویند من کیستم؟ من معاول اول رییس‌جمهورم، چه رقم؟ اعضا می‌چله. چه فایده...

ما: تصور عمومی این بود که آقای رییس‌جمهور والی قندوز را تنبیه کند، چه شد؟

خودش: تصور عمومی است دیگه. قبل از انتخابات همین تصور عمومی این بود که کار زیاد شود، امنیت خوب شود، فساد کم شود، وحدت ملی بیاید. اما دیدی که تصور عمومی غلط بود.

ما: تعدادی از وکلای پارلمان خواهان محاکمه‌ی فرمانده گارنیزون کابل شده‌اند. چه پاسخی برای آن‌ها دارید؟

خودش: لازم نیست پاسخی داشته باشیم.

ما: یعنی چه؟

خودش: یعنی این که فرماندان صاحب احمدزی! چرت خراب نباشه.

ما: به‌عنوان آخرین سوال، ببخشید به‌عنوان آخرین فیر، حکومت برای جلوگیری از جابه‌جایی داعش در شمال چه برنامه دارد؟

خودش: اطمینان کامل می‌دهیم که اگر داعش در شمال جابه‌جا شد، ما آماده‌گی کامل برای سرکوب و جلوگیری از سقوط ولایت‌ها و ولسوالی‌ها به دست داعش داریم.

ما: آها... تشکر از این که وقت‌تان را در اختیار ما گذاشتید. خودش: هههههههههه... هی رفیق! مه غیث هستم. خواستم کمی اذیتت کنم.

ما: ای نامرد جوانی! مگر دستم به تو نرسد... کجایی؟

غیث: نزدیکی‌ها رسیده‌ام. حالی می‌ایم. خدا حافظ!

مسأله‌ی دیگری که در این زمینه می‌توان

از آن حرف زد، نوع ذهنیت عامه یا غالب

نسبت به آموزش است. البته گذشته‌ی

تاریخی سیاه کشور در شکل‌گیری و

شدت یافتن این ذهنیت نقش اولیه را

دارد، چیزی که مسلم است اما، این است

که در موقعیت کنونی نیز ذهنیت غالب از

منظری به آموزش و پرورش نگاه می‌کند

که در نتیجه ارزشی بیشتر از اعمال

روزمره به آن داده نمی‌شود. ذهنیت آن

بخش از مردمی که خود به لطف سیاست

و سیاستمداران بی‌دانش این کشور

محروم از کسب دانش بوده‌اند، تا حد

زیادی قابل توجیه است. یادآوری وضعیت

کشور در چند دهه‌ی گذشته بهترین پاسخ

برای این است که چرا این مردم با گلوله

و باروت بیشتر از قلم و دفتر چه آشنایی

دارند.

وضعیتی که از درون این نحوه‌ی آموزشی و چگونگی مناسبات آموزگار با دانش‌آموز بیرون می‌آید، وضعیتی است به شدت مخرب و تباهی‌گستر. وجه تخریبی آن را نمی‌توان به اتفاقات موردی که هرازگاهی در نهادهای آموزشی رخ می‌دهند، تقلیل داد. دم‌دست‌ترین برآیند مخرب این وضعیت آن است که زمینه و امکان کشف، گسترش و اجرایی شدن استعدادها عملاً از بین می‌رود.

مسأله‌ی دیگری که در این زمینه می‌توان از آن حرف زد، نوع ذهنیت عامه یا غالب نسبت به آموزش است. البته گذشته‌ی تاریخی سیاه کشور در شکل‌گیری و شدت یافتن این ذهنیت نقش اولیه را دارد، چیزی که مسلم است اما، این است که در موقعیت کنونی نیز ذهنیت غالب از منظری به آموزش و پرورش نگاه می‌کند که در نتیجه ارزشی بیشتر از اعمال روزمره به آن داده نمی‌شود. ذهنیت آن بخش از مردمی که خود به لطف سیاست و سیاستمداران بی‌دانش این کشور محروم از کسب دانش بوده‌اند، تا حد زیادی قابل توجیه است. یادآوری وضعیت کشور در چند دهه‌ی گذشته بهترین پاسخ برای این است که چرا این مردم با گلوله و باروت بیشتر از قلم و دفتر چه آشنایی دارند.

مهم اما ذهنیت غالب کسانی است که امروزه مدیریت نظام آموزشی کشور در دست آن‌هاست. اهمال و بی‌اعتنایی عمده در زمینه‌ی تهیه‌ی مواد آموزشی جدید و کار، بی‌توجهی در خصوص تعمیر نهادهای آموزش به خصوص در مناطق و ساحات دورافتاده، عدم فراهم‌آوری ضروریات اولیه در نهادهای آموزشی و در عوض همه‌ی این‌ها، حیفا و میل کردن بیشترین مقدار بودجه‌ی آموزشی کشور از سوی وزیران، رییسان و مدیران نهادهای آموزشی، امری است که شانس و امکان هر نوع تربیت و آموزش مؤثر را از شاگردان و دانش‌آموزان کشور سلب می‌کند. در این حالت، شاگرد یا دانش‌آموز دیگر نه از لحاظ روانی و نه از لحاظ مادی برای خلق و ابتکار آماده نیست. وزارت معارف کشور هنگامی که در یک نمایشگاه از اختصاص یافتن بودجه جهت فراهم‌آوری امکانات برای دانش‌آموزان مبتکر و خلاق سخن می‌گوید، قبل از همه این مسأله را نیز باید مدنظر داشته باشد که آیا واقعاً این بودجه به آن دانش‌آموزی می‌رسد که خلاق و مستحق است؟ آیا اصلاً این بودجه از دایره‌ی مدیران وزارت معارف به بیرون درز می‌کند؟ آیا وزارت معارف و نهادهای دیگری که در بخش آموزش مسئولیت دارند، زمینه‌ی این را فراهم کرده است که شاگرد یا دانش‌آموزی موفق به استفاده از استعداد و ابتکارش گردد تا این بودجه به ضروریات و نیازمندی‌های او و امتالش اختصاص یابد؟ بدون پاسخ دادن به این پرسش‌ها و بدون تغییر جدی و همه‌جانبه در حوزه‌ی نظام آموزشی کشور، مشکل است که بتوان از استعداد و ابتکار و اختراع در مراکز آموزشی کشور سخن گفت.

## نظام آموزشی خنثی دانش‌آموز نابغه‌تر به نمی‌کند

ستار ثابت

مسئولان رده‌بالا را کنار بگذاریم، باز هم از روندی را که آموزش و پرورش در این کشور طی می‌کند، نمی‌توان انتظار و امید خاصی داشت. مشکلاتی که در این زمینه وجود دارد، فراگیر و همه‌شامل است؛ از مواد آموزشی گرفته تا سیستم آموزشی و ذهنیت عام مردم نسبت به آموختن دانش. مواد آموزشی از همان روزهای نخست آموزش یک کودک تا سطح دانشگاه، متشکل از موضوعات و مسایلی است که کم‌ترین نسبت را با نیازهای امروزی دانش‌آموز دارد. اغلب این مواد آموزشی در افغانستان مربوط به دوره‌ی است که مردم از سواد و دانش، درکی بیشتر از کسب توانایی خواندن قرآن و پنج‌گنج نداشتند و اینک چندین دهه است که این مواد بلا تغییر مانده است. شاگرد در این مواد با اولین چیزی که آشنا می‌شود، ابزار و وسایل جنگی است. در این حالت، روشن است که نبوغی هم اگر وجود داشته باشد، در همان راستای جنگ و آشوب کشف و گسترش یابد.

سوی این، نحوه‌ی پیش‌برد آموزش نیز از دیگر مشکلاتی است که کلیت نظام آموزشی کشور را منحن و ناکار ساخته است. معلم مکتب یا استاد دانشگاه، از آن‌جایی که خود پرورده‌ی یک سیستم آموزشی سنتی و زوال‌یافته است، زمانی که با شاگرد یا دانش‌آموز مواجه می‌شود، منطقی است که نمی‌تواند آن چیزی را به او بدهد که خود فاقد آن است. آموزگار موادی را که در اختیار دارد، به صورت میکائیکی و خشک برای شاگرد/دانش‌آموز دیکته می‌کند و هیچ‌گاهی به دنبال این نیست که در خصوص فوریت و ضرورت آن مواد برای شاگرد/دانش‌آموز پرسشی را به دل خود راه دهد و نیز این‌که بداند در انتقال موضوع به شاگرد/دانش‌آموز چقدر موفق بوده است. تنها دغدغه‌ی آموزگار در جریان یک‌سال آموزش، این است که در روز امتحان چگونه شاگرد/دانش‌آموز را به چالش بکشاند. از سیستم آموزشی مکالمه‌ی و نحوه‌ی انتقال دموکراتیک دانش و ارتباط و تعامل مبتنی بر پرسش و پاسخ میان آموزگار و دانش‌آموز که در حوزه‌ی آموزشی معاصر در کشورهای توسعه‌یافته رایج است، هیچ اثر و خبری در نهادهای آموزشی کشور نیست. شاگرد/دانش‌آموز تا ختم یک دوره‌ی آموزشی و برگزاری امتحان، هیچ سهمی در فرایند آموزش ندارد. شیوه‌ی مکالمه‌ی آموزش، تاکنون در نهادهای آموزشی افغانستان رواج نیافته است. شاگرد/دانش‌آموز اغلب حق به پرسش کشیدن آموزگار را ندارد و تا ختم یک دوره‌ی آموزشی، نقش یک مجرم را ایفا می‌کند. آموزگار از هر نوع چالشی از سوی شاگرد/دانش‌آموز که بتواند میزان صداقت و علمیت او را سنجش کند، مصئون است. به‌ویژه در سطح مکتب، معلم حق دارد شاگرد را بی‌دلیل و حساب‌لت، تحقیر و یا از امتحان که آینده‌ی شاگرد با آن رقم می‌خورد، محروم کند.

وزیر معارف کشور روز گذشته در نمایشگاه سه روزه‌ی اختراعات و ابتکارات علمی دانش‌آموزان در کابل، از اختصاص یافتن بودجه‌ی خاص جهت فراهم‌آوری امکانات و سهولت‌ها برای دانش‌آموزان مبتکر سخن گفت و سپس سعید منصور رییس معارف شهر کابل برگزارای این نمایشگاه را به‌خاطر معرفی و تشویق دانش‌آموزانی که در اختراعات علمی خلاقیت و ابتکار به خرج می‌دهند، ضروری دانست.

معمولاً برداشت غالب این است که ابتکار در خلق و اختراعات علمی نیازمند نبوغ و استعداد ویژه‌ی است. هدف از برگزاری نمایشگاه مذکور نیز ظاهراً در ادامه‌ی همین تصور و برداشت، معرفی کسانی است که با استفاده از نبوغی که دارند، دست به کار علمی می‌زنند. حقیقت اما، چیز دیگری است. بدین معنا که ویژگی‌ها و خلاقیت‌های منحصر به فرد در اختراعات علمی قابل انکار نیست، ولی برای این‌که در ساحت علمی اختراعی صورت بگیرد، به چیزی بیشتر از نبوغ فردی نیاز است. چه بسا انسان‌هایی بوده‌اند که با وجود برخورداری از استعدادی قوی و خاص، هرگز نتوانسته‌اند استفاده‌ی مؤثر و لازم را از آن استعدادشان بکنند. این مسأله را اگر معطوف به حوزه‌ی دانش در افغانستان مطرح بکنیم، نیاز است تا چند نکته مورد تأمل و توجه قرار گیرد:

نکته‌ی اول، نوعیت نظام آموزشی است. استعداد یک امر نسبی و اکتسابی است. یعنی استعداد خاص و یا نبوغ چیزی است که فارغ از نوعیت زمینه‌ی آموزشی نمی‌توان از آن سخن گفت. این‌که جامعه‌ی نسبت به جامعه‌ی دیگر از لحاظ علمی و معرفتی به پیش‌رفت خاصی نایل می‌آید و موقعیت برتری را کسب می‌کند، مشکل است که بتوان علتش را در نبوغ افراد آن جامعه خلاصه کرد. زیرا یکی از تبعات ناگوار این دید، قابل شدن به برتری و تفاوت ذاتی در میان انسان‌هاست و در آن صورت منطقاً باید پذیرفت که غربی‌ها انسان‌هایی هستند به کلی متفاوت از انسان‌هایی که در کشورهای جهان سوم زندگی می‌کنند. پس لازم است که دلیل پیش‌رفت جامعه‌ی غربی را در حوزه‌ی دانش و تکنیک، در چیز دیگری غیر از نبوغ فردی بررسی کرد. آن چیز، نظام آموزشی متفاوتی است که انسان‌ها در درون آن پرورده شده و امکان خلق و تغییر را به دست می‌آورند.

نظام آموزشی افغانستان از این نگاه، یک نظام آموزشی منحن و ناکار است. به این دلیل که فرایند آموزش از مکتب تا بالاترین مرحله‌ی آن که در این کشور دانشگاه است، به لحاظ نوعیت در فضایی به سر می‌برد که در قدم نخست به نیازهای ویژه‌ی کشور و در گام بعدی در تناسب به سطح دانش در جهان و چالش‌ها و امکانات علمی امروز، پاسخگو نیست. امروزه ما در سیستم آموزشی این کشور حتا اگر آن فساد و مافیگری

استعداد یک امر نسبی و اکتسابی است. یعنی استعداد خاص و یا نبوغ

چیزی است که فارغ از نوعیت زمینه‌ی آموزشی نمی‌توان از آن سخن

گفت. این که جامعه‌ی نسبت به جامعه‌ی دیگر از لحاظ علمی و معرفتی

به پیش‌رفت خاصی نایل می‌آید و موقعیت برتری را کسب می‌کند،

مشکل است که بتوان علتش را در نبوغ افراد آن جامعه خلاصه کرد. زیرا

یکی از تبعات ناگوار این دید، قابل شدن به برتری و تفاوت ذاتی در میان

انسان‌هاست و در آن صورت منطقاً باید پذیرفت که غربی‌ها انسان‌هایی

هستند به کلی متفاوت از انسان‌هایی که در کشورهای جهان سوم

زندگی می‌کنند. پس لازم است که دلیل پیش‌رفت جامعه‌ی غربی را در

حوزه‌ی دانش و تکنیک، در چیز دیگری غیر از نبوغ فردی بررسی کرد. آن

چیز، نظام آموزشی متفاوتی است که انسان‌ها در درون آن پرورده شده و

امکان خلق و تغییر را به دست می‌آورند.

# امنیت و توسعه‌ی افغانستان؛ امیدواری‌ها و نگرانی‌ها

کنفرانس «بی‌ثباتی سیاسی افغانستان در پاییز سال ۲۰۱۶: تهدیدات برای این کشور و کشورهای منطقه» از سوی مرکز «لف گومیلوف» در شهر مسکو پایتخت روسیه در سالن کنفرانس‌های هتل «آارات پارک» برگزار شد. این کنفرانس در ادامه‌ی کنفرانس سال گذشته برگزار شد که در آن نمایندگان از کشورهای روسیه، تاجیکستان، قرغیزستان، آلمان و افغانستان با یکدیگر بحث و تبادل نظر کرده بودند.

در سال جاری علاوه بر کارشناسان و متخصصان کشورهای روسیه و منطقه‌ی آسیای مرکزی، نمایندگان رسانه‌های بزرگ افغانستان نیز دعوت شدند. زیرا تصورات ما از وضعیت واقعی در افغانستان و تصویر روسیه در میان جامعه‌ی این کشور از آن‌ها بستگی زیادی دارد.

با وجود تمام اختلافات سیاسی، نظامی و اجتماعی، در سال‌های اخیر در افغانستان شرایط مناسبی برای فعالیت آزاد رسانه‌ها ایجاد شده است. این امر البته بیشتر به خود افغان‌ها بستگی دارد که اهمیت وجود دیدگاه‌های مختلف در رابطه به وضعیت در این کشور به‌خوبی درک می‌کنند. باید گفت که نمایندگان رسانه‌های افغانستان نخبگان واقعی جامعه‌ی این کشور به‌شمار می‌روند.

«پاول ظریفولین» رئیس مرکز «لف گومیلوف» در مراسم افتتاحیه‌ی این کنفرانس ضمن ابراز خوش‌آمدید به حضار، گفت: چند سال است که تیم ما تحولات در آسیای مرکزی را دنبال می‌کند و رویدادهایی را که در افغانستان اتفاق می‌افتند در پایگاه اطلاعاتی خود تحت پوشش قرار می‌دهد. ما به این عقیده هستیم که این یک ماموریت مهم است، زیرا بی‌ثباتی اوضاع در کشورهای آسیای مرکزی و به‌ویژه در افغانستان به‌طور مستقیم منافع روسیه را زیر تأثیر قرار می‌دهد.

هنگامی که یک کشور همسایه و دوست روسیه با مشکلات جدی و چال‌ها روبرو شده است از جمله بحران طولانی قدرت سیاسی، افزایش فعالیت گروه‌های مختلف تروریستی که کشور را به‌عنوان پایگاهی برای ارتکاب جرائم بین‌المللی، افزایش خشونت و رشد قاچاق مواد مخدر جهانی استفاده می‌کنند، در این حالت ما نمی‌توانیم غیر فعال باشیم. امروز کارشناسان سطح بالا و نمایندگان رسانه‌های کشورهای مختلف برای بررسی این مسائل گرد هم آمده‌اند و امید است که این کنفرانس به یک همایش منظم تبدیل شود که در آن نمایندگان نه‌تنها جوامع کارشناسی بلکه نمایندگان کسب و کار و نخبگان سیاسی کشورهای مختلف بتوانند گفت‌وگوی سودمند و با تمرکز به آینده را داشته باشند.

«فرانس آدامویچ کلینسیویچ» سناتور و معاون کمیته‌ی شورای فدراسیون در امور دفاع و امنیت و همزمان رئیس اتحاد جنگ‌دیده‌های افغانستان ضمن سخنرانی در این کنفرانس به تشدید روابط بین روسیه و امریکا و جنبه‌های جنگ اطلاعاتی مربوط به آن، اشاره کرد.

وی خطاب به نمایندگان رسانه‌های افغانستان، به‌طور صادقانه، گفت: در رویکردهای دیپلماسی مسکو و واشنگتن تفاوت‌های قابل توجهی وجود دارد. امروزه، روسیه از نفوذ لازم در افغانستان برخوردار نیست، زیرا مسکو به دلایل روشن، قدرت رقابت با سلطه‌ی طولانی‌مدت با «ماشین دلار» واشنگتن را ندارد و همچنین به این سبب که نخبگان سیاسی افغانستان هنوز هم در تصمیم‌گیری‌های کلیدی مستقل نیستند.

کلینسیویچ در بخش دیگری از سخنانش به تجربه‌ی بی‌سابقه‌ی روسیه در خصوص تعامل بین تمدنی و بین فرهنگی که در طول صد ساله‌های همزیستی تاریخی و مسالمت‌آمیز ملل و فرهنگ‌های گوناگون در قلمرو گسترده‌ی اوراسیا اشاره کرد و گفت: این تجربه‌ی ارزشمند برای افغانستان خیلی مهم است اما در خصوص سرنوشت این کشور بدون تردید خود افغان‌ها بایستی تصمیم‌گیری کنند.

سید قطب‌الدین رویدار، معاون وزارت امور پارلمانی افغانستان که به نمایندگی از دولت این کشور در این کنفرانس شرکت داشت، به نوبه‌ی خود گفت: تمام کمک‌های خارجی در صورت عدم وجود شرایط مناسب، برای توسعه‌ی داخلی افغانستان بی‌فایده است.

وی افزود: امیدوارم که این نکته به همه روشن باشد که افغانستان در مرحله‌ی اول به توسعه‌ی اقتصادی در

همکاری نزدیک با کشورهای منطقه نیاز دارد.

این مقام افغانستان، گفت: امروزه ۴۲ در صد جمعیت افغانستان زیر خط فقر به سر می‌برد که این مشکل ریشه‌های عمیق اجتماعی و جمعیت‌شناختی دارد. تعداد قابل توجهی از جوانان افغان به آموزش با کیفیت دسترسی ندارند.

حدود ۷ میلیون جوان افغان نمی‌توانند کسب‌وکاری در داخل کشور خود پیدا کنند. مسأله‌ی بیکاری در میان جوانان یکی از مسائل داغ و عامل اصلی ناامیدی آن‌ها می‌باشد که دشمنان به نوبه‌ی خود از آن برای تشدید اوضاع در افغانستان ماهرانه استفاده می‌کنند.

وی همچنین به روند بسیار ضعیف مبارزه با قاچاق مواد مخدر در کشور اشاره کرد و گفت: این هم در حالی است که در طول سال‌های حضور نیروهای ناتو در خاک افغانستان درباره‌ی موفقیت‌های بی‌نظیری در زمینه‌ی مبارزه با قاچاق مواد مخدر گزارش داده‌اند.

معاون وزیر خارجه‌ی افغانستان در ادامه از روسیه به‌عنوان کشوری یاد کرد که در روند مبارزه با قاچاق مواد مخدر در مقایسه با کشورهای غربی می‌تواند فعالیت موثرتری در افغانستان داشته باشد.

وی در بخش دیگری از سخنرانی خود به مسائل مربوط به حل مسالمت‌آمیز مشکل افغانستان اشاره کرد و تلاش‌های دولت این کشور در این زمینه را مثبت ارزیابی کرد.

(الکساندر کنیازوف) شرق‌شناس معروف روس از کشور قزاقستان، بیشتر در موضوع استحکام سیستم سیاسی فعلی افغانستان صحبت کرد و گفت: مناقشات سیاسی اختلافات مربوط به قانون اساسی افغانستان که مسأله‌ی مشروعیت دولت فعلی بر مبنای آن نهفته است - در واقع مدت‌زمان اختیارات پارلمان این کشور در بهار سال جاری به پایان رسید- در حالی که مکاتیم‌های جدید حل‌وفصل آن بر اساس قانون اساسی این کشور تا به حال کارآمد نیست، کلیدی می‌باشند. علاوه بر این نقش درگیری‌های بین‌قومی در این کشور که در واقع خیلی پیچیده‌تر از آنچه است که معمولاً تصور می‌شود، قابل توجه است.

خط شرطی این تقسیم‌بندی چنین است: (از یک سو سیاست‌مدارانی که خود را برخاسته از میان مجاهدان دوران مبارزه علیه حضور شوروی در خاک افغانستان می‌دانند و در طرف دیگر سیاست‌مدارانی که تمایل بیشتر به سوی غرب دارند، مثلاً رییس‌جمهور فعلی افغانستان که تمایلاتش بیشتر به سمت غرب است.)

البته بحث سر تبدیل افغانستان به یک کشور فدرالی نیست، اما حرکت به سمت خودمختاری بیشتر مناطق و حمایت از رهبران این مناطق، یک مسأله‌ی قابل قبول و حتا اجتناب‌ناپذیر است.

برای مبارزه با فراطرگاری و تروریسم در اماکنی که دولت رسمی به‌طور موقتی قادر به کنترل وضعیت در آن‌جا نیست، بایستی از رهبران این مناطق حمایت کرد. کنیازوف در ادامه به «عطا محمد نور» یکی از رهبران ائتلاف شمال این کشور اشاره کرد و گفت: وی توانست در محدوده‌ی منطقه‌ی خود تاجیک‌ها، ازبیک‌ها و پشتون‌ها، اهل تسنن و تشیع را متحد کند. در اصل وی یک مدل کوچک افغانستان بدون مشکلات قومی و مذهبی را در منطقه‌ی تحت نفوذ خود ایجاد کرده است. این تجربه باید آموخته شود و خود شخص عطا محمد نور و تیم وی برای حل‌وفصل مسائل مشکل‌زا در تمام نقاط افغانستان، جلب شوند.

این در حالی است که الحاق «حزب اسلامی» به روندهای سیاسی کشور وضعیتی را به‌وجود می‌آورد که در آن «برای همه‌ی طلبگاران وظیفه نمی‌رسد» که این در نوبه‌ی خود می‌تواند موجب تشدید بیشتر مسأله‌ی مشروعیت دولت گردد. علاوه بر این به دنبال بازگشت «حکمتیار» به افغانستان مهاجران از مناطق هم‌مرز پاکستان به این کشور بر می‌گردند و این امر در نوبه‌ی خود مشکلات اجتماعی افغانستان را باز هم بیشتر خواهد کرد. آیا ریاست فعلی افغانستان قادر به حل این مسائل است و یا خیر، این یک مسأله سوال برنگیز است؟

«الهام نرزی‌اف»، خبرنگاری تاجیک که در این کنفرانس سخنرانی داشت با اشاره به توافق دولت افغانستان و حزب اسلامی، گفت: این توافق را بایستی به‌عنوان یک اقدام الزامی و اجتناب‌ناپذیر در راه حل‌وفصل اختلافات داخلی افغانستان ارزیابی کرد.

وی گفت: علاوه بر این، حزب «اسلامی افغانستان» یکی از قدرتمندترین گروه‌های نظامی - سیاسی وقت کشور بعد از حزب «خلق دموکراتیک افغانستان» بود که توانست با گرد هم آوردن نمایندگان همه‌ی اقوام کشور، به یک حزب عمومی ملی تبدیل شود. در حال حاضر این پتانسیل تحکیم‌بخش در شرایط مناسب می‌تواند برای تحکیم و تقویت جامعه‌ی افغان استفاده شود. اما متأسفانه تا به حال حضور فعال نیروهای خارجی به روند تقسیم‌بندی عادلانه‌ی پست‌های دولتی بین نمایندگان فرآیندهای سیاسی افغانستان خلل وارد می‌کند.

«خلیل احمد فطری»، مدیر بخش اخبار خبرگزاری «پژواک افغان‌نوز» در بخشی از سخنانش حضار را به ارزیابی مثبت توافق‌نامه‌ی صلح دولت افغانستان دعوت کرد.

وی گفت: این توافق امید جامعه‌ی افغان به زندگی مسالمت‌آمیز را احیا کرد. زیرا در واقع راه دیگری جز توافق صلح وجود ندارد. اما بایستی ساختارهای مرکزی دولتی که توان جلوگیری از گسترش ایدئولوژیک افراطی و غیره را ندارند، تقویت شوند.

«وحید پیمان»، روزنامه‌نگار روزنامه‌ی «۸صبح» ضمن ایراد سخنرانی، برخی نگرانی‌های خود بابت توافق‌نامه‌ی صلح را بیان داشت. وی از جمله گفت: با وجود فعالیت برخی حرکت‌ها در افغانستان امروز احزاب سیاسی به معنای کلاسیک این کلمه وجود ندارد. تنها نیروهای مختلف از جمله نیروهای رادیکال و افراطی وجود دارند که برای افزایش نفوذ خویش در میان طبقات پایین جامعه مبارزه می‌کنند.

«ذکی دریابی» مدیرمسئول روزنامه‌ی «اطلاعات روز» از امضای توافق‌نامه‌ی صلح با حزب اسلامی انتقاد کرده، گفت: به احتمال زیاد آن‌گونه که حکومت در مورد توافق صلح با حکمتیار خوشبین است و به آن بها داده، حضور حزب حکمتیار در افغانستان نمی‌تواند یک نقش تحکیم‌بخش را بازی کند و منجر به کاهش ناامنی و تأمین ثبات شود. این توافق‌نامه هرچند که امضا شد، اما حکمتیار و تجربه‌ی زندگی سیاسی او نشان می‌دهد که برگشت او در میان امکانات مالی و سیاسی به او فرصت یک برنامه‌ریزی مجدد را فراهم کرده و در درازمدت باعث بی‌ثباتی کشور خواهد شد تا تأمین ثبات.

وی افزود: اما مسأله‌ی اصلی در افغانستان امروز برگشتن حکمتیار نیست. بحران امنیتی و سیاسی موجود در حال گسترش مسأله‌ی بزرگ افغانستان است. در شرایط فعلی، زمانی که حدود ۴۰ در صد کشور تحت کنترل «طالبان» قرار گرفته است و تعدادی از شهرهای بزرگ از جمله «قندوز» همچنان درگیر مبارزه‌های مسلحانه است، بحران امنیتی در دولت فعلی به‌طور داغ‌تر مشاهده می‌شود و احتمال افزایش ناامنی‌ها و گسترش جنگ در افغانستان وجود دارد. از جانب دیگر حکومت وحدت ملی نتوانسته است مسئولیت اساسی در توافق‌نامه‌ی سیاسی را عملی و به اجرا درآورد. این ناکامی باعث یک مشکل جدی در افغانستان خواهد شد.

او افزود: مهم‌ترین راه حفظ ثبات در افغانستان تقویت دولت و نیروهای امنیتی است. حمایت از دولت افغانستان و تقویت نیروهای امنیتی در برابر تروریستان تنها راه تأمین امنیت و جلوگیری از پیامدهای منطقه‌ی جنگ افغانستان است. بدین‌منظور باید از حکومت وحدت ملی و بقای دولت در افغانستان حمایت شود و جلو فروپاشی دولت در افغانستان به هر قیمتی گرفته شود.

او افزود که وضعیت موجود در افغانستان نیاز به یک راه‌حل سیاسی دارد. راه‌حلی که بتواند به مشکل نزاع و اختلاف بر سر توزیع قدرت و صلاحیت پایان ببخشد و از نارضایتی موجود در تقسیم قدرت بکاهد. بدین‌منظور لویه‌جرگه‌ی جدیدی که در سال‌های آینده برگزار خواهد شد باید بحث توزیع قدرت و کاهش تمرکز صلاحیت‌ها به‌دست رییس‌جمهور را بررسی کند و از اختلافات موجود بر سر توزیع صلاحیت‌ها بکاهد.

«عزیز آریانفر» رییس مرکز تجزیه و تحلیل افغانستان (در آلمان)، سفیر سابق افغانستان در قزاقستان و قرغیزستان در رابطه به سهم عوامل داخلی و خارجی بحران افغانستان با یک تجزیه و تحلیل دقیق صحبت کرد.

وی گفت: آینده‌ی افغانستان به‌طور قابل توجهی با حل‌وفصل اختلافات جهانی بین ناتو، چین و روسیه

و درگیری‌های بین منطقه‌ی هند و پاکستان، ایران، کشورهای عربی خلیج فارس و ترکیه مرتبط است. اما در رابطه به اختلافات و مبارزات داخلی افغانستان می‌توان گفت که جدا از عوامل ذکر شده در بالا، همچنین می‌توان تناقضات تاریخی بین پشتون‌های درانی که تمایل به حامد کرزی دارند و پشتون‌های غلزایی مناطق جنوبی کشور، را مشاهده کرد.

او گفت که یکی دیگر از تناقضات داخلی بین پشتون‌ها به این مهم بستگی دارد که نخبگان پشتون در طول تاریخ به پشتیبانی خارجی قدرت‌های جهانی عادت کرده‌اند، بنابراین به استقلال واقعی کشور تمایل ندارند. اما مردم پشتون همیشه دنبال استقلال حداکثر بوده و دشمن اساسی هرگونه حضور خارجی در خاک افغانستان می‌باشد.

آریانفر یکی از راه‌حل‌های احتمالی خروج از بحران را برگشت به قالبی شبیه کنفرانس بن، تضمین یک وضعیت بی‌طرفی افغانستان و برگزاری لویه‌جرگه عنوان کرد.

«قاسم بیگ محمد اف» رییس نمایندگی خبرگزاری فارس در تاجیکستان و آسیای مرکزی با اشاره به همکاری‌های روسیه و افغانستان از طرف روسی دعوت به‌عمل آورد تا از تجربه‌ی ایران در مسأله‌ی کاهش قاچاق مواد مخدر از افغانستان همسایه، استفاده کند.

وی همچنین، گفت: پتانسیل بالقوه‌ی جنگی که میان بازیگران منطقه‌ی از جمله ایران، پاکستان، هند و چین وجود دارد، هنوز هم «پنجره‌ی امکانات» برای همکاری روسیه و ایران در رابطه به افغانستان را باز نگه داشته است. در گزارش «سهراب غیرت» بنیادگذار شبکه‌ی مستقل اجتماعی افغانستان تحت عنوان «کابل جان» نکات خوشبین‌کننده مشاهده می‌شد.

وی گفت: با وجود تمام تهدیدات، جامعه‌ی افغانستان به جلو حرکت می‌کند. حتا روند دموکراسی فعلی را می‌توان به‌عنوان یک گام موفقیت‌آمیز ارزیابی کرد. اما مهم‌تر از همه این است که پیشرفت‌های فن‌آوری و اقتصادی از پویایی سیاسی هم جلوتر رفته است که این مهم به نوبه‌ی خود می‌تواند به‌طور قابل توجهی منابع جدید توسعه را ایجاد کند.

غیرت این دستاور بزرگ را بیشتر مربوط به جوانان فعال و کسب‌وکار خصوصی افغان دانست که روز تا روز در حال تبدیل شدن به یک نیروی واقعی هستند. در چنین شرایطی روسیه دارای پتانسیل بزرگی برای همکاری با افغانستان است. برای مثال، در حوزه‌ی آموزش و پرورش و اطلاعات و فن‌آوری‌های جدید.

«اولگا لادایگینا» رییس مرکز «لف گومیلوف» در سخنرانی خود هویت فرهنگی اقوامی را که در حدود افغانستان معاصر به سر می‌برند مورد تجزیه و تحلیل قرار داده، گفت: جدایی تقریباً همه‌ی مردم افغانستان به‌جز هزاره‌ها یکی از موانع متحد شدن جامعه‌ی این کشور می‌باشد. پشتون‌ها، بلوچ‌ها، تاجیک‌ها، ازبیک‌ها، قزاق‌ها، ترکمن‌ها و قرقیزها بخشی از ملیت‌های کشورهای همسایه می‌باشند. برای مثال، تصویر قومی و جمعیتی دو گروه بزرگ افغانستان چنین است: پشتون‌ها در افغانستان ۹-۸ میلیون نفر را تشکیل می‌دهند، اما در پاکستان - ۱۴-۱۳ میلیون نفر هستند؛ تاجیک‌ها در افغانستان حدود ۴ میلیون نفر هستند، اما در تاجیکستان - ۳،۵ میلیون نفر می‌باشند.

با وجود ترکیب قومی رنگارنگ جمعیت افغانستان، پشتون‌ها و تاجیک‌ها اکثریت قومی - سیاسی این کشور هستند و در مجموع ۶۰ در صد از کل جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند. سازمان‌دهی جامعه بر اساس پایگاه قومی اختلافات بین‌قومی در این کشور را به‌وجود می‌آورد. در نتیجه اختلافات، بی‌اعتمادی متقابل، دشمنی و سوءظن در مقابل دولت مرکزی به‌وجود می‌آید که این مهم تهدید فروپاشی کشور را به دنبال خواهد داشت.

«والری سینکو» هماهنگ‌کننده‌ی مرکز «لف گومیلوف» در قرقیزستان در پایان این کنفرانس ضمن سخنانی، گفت: برای ما، باشندگان اوراسیا، لازم است فعالیت خود در زمینه‌ی گسترش ایدئولوژی اوراسیایی را بیشتر کنیم. البته، با ایدئولوژی قدرت سخت است مقابله کردن، اگر پشتیبانی مالی امریکا را مدنظر قرار دهیم معلوم می‌شود که توان ما بسیار کم‌تر از آن‌ها می‌باشد. اما نباید تسلیم شد. تنها در صلح و آرامش است که ما می‌توانیم توسعه‌ی اقتصادی، همگرایی، تحمل‌پذیری، احترام به ادیان مختلف، احترام به حقوق بشر در فضای اوراسیا را به‌دست بیاوریم. در قطع‌نامه‌ی این کنفرانس تأکید شد که تمام اتفاقاتی که در افغانستان روی می‌دهد بایستی در چارچوب قانون اساسی و سنت‌های حقوقی این کشور صورت گیرد.

همچنین در این کنفرانس تصمیم گرفته شد تا یک انجمن اطلاعاتی مشترک اوراسیایی بین روسیه و افغانستان برای کار با جوانان و اقلیت‌های قومی و مذهبی در شبکه‌های اجتماعی ایجاد شود.

باید به خصلت گوناگون جنبه، اما همزمان بسیار سازنده‌ی این بحث و مناظره‌ها اشاره کرد. بدون تردید مرکز «لف گومیلوف» همکاری با کارشناسان، نمایندگان رسانه‌ها و سازمان‌های اجتماعی افغانستان و کشورهای دوست را باز هم بیشتر و عمیق‌تر خواهد کرد.

# چهارشنبه

سخن سخیداهاتف

## حدود ۲۵ هزار نفر سالانه به رقم نابینایان در کشور افزوده می‌شود



### خدا با کیست؟

وقتی که طالبان بر شهر کندز حمله کردند و دست به کشتار و ویرانگری و چپاول زدند، والی کندز در سخنرانی خود گفت که چنین چیزی تقدیر خداوند بوده. این سخن او بر مردمی که از جور طالبان به جان آمده‌اند، گران آمد. بسیاری از افراد نسل جوان نیز این سخن او را ناموجه، زشت و غیرقابل تحمل یافتند. ولی فارغ از این که آنچه او گفت چه قدر بر عده‌بی گران آمد، اعتقاد اکثر مردم افغانستان هم همین است. نیست؟ درست است که هر مرگ و رنجی از طریق اسباب مشخصی بر آدمی فرود می‌آید؛ ولی آیا اعتقاد اکثر مردم افغانستان این نیست که همه‌ی اسباب و علل در حقیقت فقط بهانه‌هایی هستند برای اجرای حکم خداوندی؟ اکثر مردم افغانستان اعتقادات دینی بسیار کهنی دارند. در چارچوب این اعتقادات، خداوند یا بنده‌گان خود را توسط بلاها امتحان می‌کند (امتحان الهی و ابتلاء)، یا با فرود آوردن بلاها بنده‌گان خود را پاداش منفی می‌دهد. بسیاری معتقدند که این گونه که ما از صراط مستقیم دین الهی دور افتاده‌ایم و این گونه که ما در معاصی غرق‌ایم، هیچ عجب نیست اگر در کام بلاها و مصایب بسیار وحشتناک‌تر از ظلم طالبان بیفتیم. برای این که ببینید چنین فکری در میان افراد جامعه‌ی ما غالب هست یا نیست، لازم نیست خیلی دور برویم. بسیاری از پدران و مادران و نزدیکان و خویشان ما (مخصوصاً آن‌هایی که سن و سال بیشتری دارند)، این گونه فکر می‌کنند. به همین خاطر، آنچه والی کندز گفت چنان که باید واکنش‌های مخالف گسترده‌ی بر نیانگیخت.

از این وضعیت چه می‌توان برداشت؟ از این وضعیت اعتقادی در برابر تحولات اجتماعی و سیاسی چه چیزی می‌توان آموخت؟ شاید عده‌بی به این برداشت برسند که باید ریشه‌ی چنین اعتقادات را از جامعه برکنند. لیکن واقعیت این است که چنین چیزی حتماً اگر لازم هم باشد، به آسانی دست‌یافتنی نیست. درس بهتری که از این وضعیت می‌توان آموخت این است که به تفکیک امور مربوط به قانون مدنی و حقوق عرفی از امور مربوط به اعتقادات دینی جدی‌تر ببیندیشیم. این همان کاری است که جوامع مدرن کرده‌اند. در جوامع مدرن کسی که نگاه واقع‌بینانه‌تری نسبت به انسان و جامعه‌ی انسانی دارد دین‌زدایی نمی‌کند، اما از تفکیک حوزه‌ها میان امور عرفی و دینی به‌شدت دفاع می‌کند. در افغانستان، رهبران حکومتی به‌جای این که بر این تفکیک صحه بگذارند و بر آن تاکید کنند، پیوسته برای خشنودی عوام مثل عوام عمل می‌کنند و بر تحکیم مبانی اعتقادات ویرانگری تاکید می‌ورزند که حتماً دست آدم را در مقابله با ظلم طالبان نیز می‌بندند.

نابینایان مشکلات زیادی دارند و مشکلات فرهنگی در کشور یکی از اساسی‌ترین مشکلات نابینایان است. او به خبرنگاران گفت: «... مشکل اجتماعی داریم، مشکل فرهنگی داریم. فرهنگ اگر درست باشد ما مشکل نداریم. فرهنگ این که با نابینا چطور رفتار شود در افغانستان تقویت نشده است.» او گفت مشکل تحصیلی و کاریابی از دیگر مشکلات اساسی نابینایان است. او گفت: «وقتی ما می‌خواهیم در یک موسسه‌ی تحصیلی یا پوهنتون شامل شویم، در سال‌های گذشته مشکلات زیاد وجود داشت. به رشته‌بی که می‌خواهیم برویم یا کامیاب شدن برای ما یک معضل کلان بود.» نبود رشته‌های مسلکی برای نابینایان و نبود زمینه‌ی کاری و این که کسی با اداریه‌ی برای یک نابینا کار نمی‌دهد، از دیگر مشکلات فراروی نابینایان است.

**نیمی از نابینایان افغانستان درمان‌پذیرند**  
آمار نشان می‌دهد که افغانستان به‌دلایل گوناگون از جمله نامنی، فقر، ناآگاهی و مشکلات مادرزادی، ۱.۵ تا ۲ درصد نابینا دارد. اما یک مقام وزارت صحت عامه گفته است که ۵۰ درصد نابینایان به دلیل «کاتاراکت» یا آسیب پرده‌ی چشم با هزینه کم قابل درمان است. رویا حسین‌زاده، آمر صحت جامعه در وزارت صحت عامه در یک گفت‌وگوی اختصاصی به سلام‌وطن‌دار گفته است که حداکثر درمان این نوع نابینایی ۵۰ هزار افغانی است اما بیشتر مبتلایان بی‌خبر از درمان نابینایی‌شان، «تمام عمرشان را نابینا بوده و همین‌گونه از دنیا می‌روند.» در سال ۱۹۵۰ میلادی سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد، یونسکو و شورای جهانی نابینایان در جلسه‌ی مشترک، قانون عصای سفید را بررسی و تصویب نمودند و روز ۱۵ اکتوبر را روز جهانی عصای سفید یا روز جهانی ایمنی نابینایان اعلام کردند.

برای نابینایان کتاب چاپ کند و ایجاد شده، عملاً به کار شروع کرده نتوانسته است.» نابینایان کشور در بخش‌های دیگر تحصیلی نیز دچار مشکل‌اند. هرچند کانکور اختصاصی برای نابینایان و ناشنوایان همه‌ساله به‌تاریخ ۲۵ حمل برگزار می‌شود، اما استاد شاهی می‌گوید: «... کانکور اختصاصی همه‌ساله به‌تاریخ ۲۵ حمل برگزار می‌شود و این از جمله مشکلات و عدم توجه مسئولین است که به‌شکل سلیقوی برگزار می‌کنند. اگر قوانینی هم وجود دارد برای تطبیق آن به شکل درست، کسی نمی‌پردازد.» کاربرد کلمات زشت و توهین‌آمیز در جامعه یکی از دیگر مشکلات نابینایان است. مسئول انجمن نابینایان می‌گوید این یک مشکل فرهنگی است و باید به آن رسیدگی شود. همایون حکیمی، عضو انجمن نابینایان افغانستان نیز می‌گوید عدم آگاهی مردم در مورد رفتار با نابینایان، عدم توجه کافی دولت به اقتدار آسیب‌پذیر مثل معلولین مخصوصاً نابینایان، عدم دسترسی نابینایان به کتاب‌های درسی، نبود کار و عدم پذیرش نابینایان در بین اجتماع از مشکلات اساسی نابینایان در افغانستان است. آقای حکیمی به روزنامه‌ی اطلاعات روز گفت: «ما از عدم پذیرش در بین اجتماع رنج می‌بریم. برای ما خطاب یک انسان نمی‌شود بلکه به‌عنوان یک انسان دسته‌دو، به‌عنوان انسان ضعیف و بارودش در بین اجتماع شناخته می‌شویم. توقع ما از دولت این است که توجه بکنند، زمینه‌سازی بکنند و جذب بکنند معلولین را که در کارهایی که انجام داده می‌توانند.» او می‌گوید باید از توانایی‌ها و ظرفیت‌ها و مفکوره‌های نابینایان به‌عنوان یک انسان عادی استفاده گردد تا نابینایان از بارودش بودن خلاص شده و مصدر خدمت به جامعه شوند. زهرا علی، یکی از نابینایان و دانشجوی روانشناسی اختصاصی نیز در این برنامه شرکت کرده و می‌گوید

**اطلاعات روز:** از روز جهانی عصای سفید یا روز جهانی نابینایان به روز یکشنبه، ۲۴ میزان، از سوی کمیته‌ی دادخواهی حقوق اشخاص دارای معلولیت با اشتراک ده‌ها تن از نابینایان و دانش‌آموزان لیسه‌ی مسلکی نابینایان در کابل تجلیل شد. استاد شاهی، مسئول انجمن نابینایان و استاد در لیسه‌ی مسلکی نابینایان که در این برنامه صحبت می‌کرد به نقل از وزیر صحت عامه گفت ۴۰۰ هزار نابینا در کشور وجود دارد و سالانه در حدود ۲۵ هزار تن دیگر به این رقم اضافه می‌شود. عدم دسترسی به خدمات صحتی چشم، جنگ، بدامنی، عدم آگاهی و سطح پایین تعلیم و دانش مردم از امور صحتی به‌ویژه چشم از دلایل افزایش این رقم گفته می‌شود. «عصای سفید، مظهر توان‌مندسازی نابینایان و راهی به‌سوی شمولیت اجتماعی آنان است»، «بال‌های مرا میند و پرواز مرا به تماشا بنشین»، «نابینایی، نه فخر است و نه ذلت، تنها فقط محدودیت!» و «ترحم و بی‌مهری، مانع هر دلیری» از شعارهای برنامه‌ی تجلیل از پانزدهم اکتوبر بود. استاد شاهی در بخشی از صحبت‌های خود گفت عصای سفیدی که در دست یک فرد نابینا قرار دارد به معنای تشخیص، شناخت، کمک و شناسایی حالت شخص است. به گفته‌ی او نابینایان در کشور در عرصه‌های اجتماع، فرهنگ، آموزش و پرورش و غیره با مشکلات زیادی روبه‌رو هستند. او گفت: «در بخش اجتماعی، ما می‌بینیم که یک نابینا به‌هیچ‌صورت نمی‌تواند مانند افراد دیگر آزادانه فعالیت کند. نه اعتماد اجتماعی بالای او صورت می‌گیرد و نه جامعه و اجتماع به یک فرد نابینا قابل دسترس است.» این استاد لیسه‌ی مسلکی نابینایان همچنان گفت باوجود آن که زمینه‌های آموزش و تعلیم در وزارت معارف هم به شکل اختصاصی و هم فراگیر وجود دارد، اما مشکلات فوق‌العاده زیاد است. او گفت: «یگانه مطبوعه‌ی ملی که باید

<b>هر روز روزنامه اطلاعات روز را پشت در منزلتان در یافت کنید</b>		صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی معاون مدیرمسئول: حمیرا رسا دبیر خبر: عصمت الله سروش گزارشگران: راحله رسیل، الیاس نواندیش ویراستار: عمران راتب صفحه‌آرا: هادی دریابی بازاراب: محمد حسین جویا ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲ ایمیل: <a href="mailto:dailyetilaatroz@gmail.com">dailyetilaatroz@gmail.com</a> آدرس: کابل، کارته سه، سرک شورا شماره تماس: ۰۷۸۹۶۴۵۱۶۰ مسئول توزیع: روح الله مرادی ۰۷۷۶۹۴۰۴۵۴ / ۰۷۹۲۹۱۹۳۳۲ چاپ: مطبوعه امام ۰۷۹۹۱۴۲۹۹۹	
Subscribe to Daily Etilaat Roz <b>6 Months</b> <b>120\$ USD</b> <b>Annual</b> <b>200\$ USD</b>	<b>برای ادارات دولتی و شرکتها</b> ۳۰۰۰ افغانی <b>شش ماهه</b> ۵۰۰۰ افغانی <b>یک ساله</b>	<b>برای متعلمین و محصلین</b> ۲۰۰۰ افغانی <b>شش ماهه</b> ۴۰۰۰ افغانی <b>یک ساله</b>	zaki.daryabi2@gmail.com hussainjoya2014@gmail.com

**یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می‌باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.**



## نخست وزیر هند: پاکستان پرورش دهندهی تروریسم است

دهشت افگنی، کشوری در همسایگی هند است. آقای مودی در فرجام سخنانش گفت که حامیان تندروان، باید مکافات نه بلکه مجازات شوند. در حاشیهی این نشست، سران کشورها ملاقات‌های مهم دوجانبه نیز داشتند. نریندرا مودی و ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه، روز شنبه در دیدار شان روی مسائل امنیتی و تهدیدات ناشی از تروریسم جهانی بحث کردند. آقای مودی روسیه را دوست دیرینهی هند خطاب کرد و گفت: «ضرب المثل روسی است که می‌گوید: یک دوست قدیمی بهتر از دو دوست نو است.»

نخست‌وزیر هند در سخنان خود گفت که روسیه در قبال جنگ با دهشت‌افگنی، موقف روشنی دارد و از روسیه بابت این موقف تشکر کرد.

از جانب دیگر، نخست‌وزیر هند در دیداری که با شی جن پنگ رئیس‌جمهور چین داشت، بر این نکته تأکید ورزید که تفاوت نظرها میان دو کشور در قسمت مبارزه با تروریسم باید از میان برداشته

اطلاعات روز: در هشتمین نشست سالانه پنج قدرت نوظهور اقتصادی جهان (بریکس)، که در هند برگزار گردید، نریندرا مودی، نخست‌وزیر هند سعی کرد تا سران این کشورها را به مسائل امنیتی منطقه و نقش پاکستان در آن، متوجه سازد. کشورهای برازیل، هند، روسیه، چین و آفریقای جنوبی عضو بریکس اند.

به نقل از صدای آمریکا، مودی پاکستان را پرورش دهنده تروریسم خواند و روسیه را به خاطر موقفاش در راستای نبرد با دهشت‌افگان و حامیان آن، ستود.

رهبران پنج کشوری که قدرت‌های نوظهور اقتصادی جهان شمرده می‌شوند، دیروز (یکشنبه، ۲۵ میزان) نشست سالانه‌ی شان را در شهر سیاحتی گوا در جنوب غرب هند، برگزار کردند.

در نشست این نشست نریندرا مودی پاکستان را آماج انتقاد قرار داد. او بدون آن که اسمی از پاکستان برده باشد، گفت که پرورش دهندهی

شود. هند در صدد تجدید پاکستان در صحنه‌ی بین‌المللی است و نشست بریکس، فرصتیست برای مودی تا تهدیدات متوجه به هند را برجسته سازد.

اما احتمال نمی‌رود که رئیس‌جمهور چین، ائتلاف خود با پاکستان را به مخاطره بیافکند. با آنهم، شی جن پنگ بر گسترش روابط با هند، تأکید کرده و گفته است: «یک رابطه‌ی سالم و ثابت بین هند و چین، نه تنها به رشد این دو کشور کمک می‌کند، بلکه در حفظ منافع مشروع کشورهای رو به انکشاف در نظم جهانی و سیستم بین‌المللی، نیز کمک کننده می‌باشد.»

موضوع هشتمین نشست سالانه‌ی گروه بریکس، «ایجاد راه حل‌های پاسخ‌دهنده، جامع، و کلی» عنوان شده است. این پنج کشور، در برگیرنده‌ی تقریباً نیم نفوس جهان بوده و یک چهارم حصه‌ی تمام اقتصاد جهان را نیز تشکیل می‌دهد. ارزش جمعی اقتصاد این گروه، به ۱۶.۶ تریلیون دلار می‌رسد.

## بگو مگو ان facebook

### عبدالمنان شیخ‌وای شرق



#### برف بام کاخ‌سپیدار روی شانه‌های اشرف

غنی در خط مشخص و آشکار قرار دارد. او تیمی را برگزیده است که کارا و با برنامه است. او تا به حال در خط خود و مردم خودش باقی مانده است. برنامه دارد. استراتژی دارد و کارهایی بزرگ هم در آینده خواهد کرد. از قرارداد هشت صد میلیون دلاری الکوزی تا برنامه‌های شهرک صنعتی و ده‌ها پروژه بزرگ همه و همه کار اوست. او برای خود تیم کارا و موفق ایجاد کرده است. دلش بخواهد شب و روز هرکی را برطرف و هرکی را استخدام می‌کند. تا به حال به میل خود و تیم سیاسی‌اش کار کرده است. غنی نگران نیست که چه چیز می‌شکند و کی‌ها او را نقد می‌کنند؟ جسارت کار را دارد. در این میان، کاخ‌سپیدار چه کرده است؟ وزیران منوط به عبدالله چه‌مقدار با حوزه‌ی رأی عبدالله بوده‌اند؟ عبدالله چه برنامه‌ی سیاسی دارد؟ کدام مشاور عبدالله برابر با یکی از اعضای کمیته‌ی تدارکات، شورای عالی اقتصادی، اهل کار و با برنامه است؟ موضع‌گیری‌های عبدالله برای مردم و ارزش‌های مان چه‌گونه بوده است؟ با این وضع، نمی‌دانم چرا مزد بگیران فیس‌بوک به نفع عبدالله دروغ‌سازی می‌کنند و برف بام این ناکاره‌ی سیاسی را در بام غنی می‌ریزند. مگر با نقد غنی می‌شود خویشتن را با تمام روزمرگی‌ها، پنهان کرد؟ مگر می‌شود گفت؟ که علت ناکارگی ما، اشرف غنی است؟ اگر چنین باشد؟! پس ما کی هستیم زنده یا مرده‌ی سیاسی؟ کاخ‌سپیدار برای چیست؟ در شگفتم که دانشگاهیان، نسل چیز فهم، آدم‌های با غرور، می‌آیند یکسره اشتر خود را پنهان می‌کنند و دهن باز کرده‌اند تنها طرف را می‌بینند نه اشتر کجدار و بیمار وسست گام، کاخ‌سپیدار را. محمد اشرف غنی هر کاری کرده و می‌کند آشکار است و مبتنی بر برنامه‌اش است. او برای همین آمده تا کارش را انجام دهد. ما چه کرده‌ایم؟ روی اول و دوم سکه‌ی ما، در بازار سیاست و اذهان مردم، چه روایتی را دارد؟ مگر تاریخ و مردم کوراند که این همه، روزمرگی را نبینند؟ به همه حال، نمی‌دانم که چرا کارمندان و گماشته‌گان، فیس‌بوک کاخ‌سپیدار تنها مانع و سد خود کرسی و غنی را دیده‌اند. درحالی‌که برنامه و شجاعت سیاسی باشد، هیچ چیزی ناممکن نیست.

### Kawa Jobran

#### نقش مار، مار است یا الفبای مار؟

پرویز صیاد در یکی از فلم‌هایش (صمد به مدرسه می‌رود) سکانس خنده‌آور و در عین حال تلخی دارد. آن‌جا که با شماری از روستایی‌ها در صنف نشسته و معلم از او می‌خواهد تا بنویسد: مار. صمد به جای نوشتن مار، شکل مار را نقاشی می‌کند و از اعضای کلاس نظرخواهی که مار من مار است یا مار آقامعلم. بعد همه به کلمه‌ی مار که آقامعلم بر تخته سیاه نوشته می‌خندند.

حالا که دیده می‌شود هیاهوی شماری از تاجیکان به نام عدالت‌خواهی چیزی بیشتر از ترجیح‌دادن نقش مار بر الفبای مار مطابق فهم عام نیست. باید موردی هم چون تدفین مرده‌یی باشد تا فهم عدالت به دست آید اما چنین فهمی از عدالت اشتباه و منحرف است. ساده‌ترین پرسش این است که هیاهوی یازدهم سنبله کدام عدالتی را تأمین کرد؟ جز این که شماری از جوانان جویای نام را به مقصود رساند و تعدادی قوماندان را هم تپتر خبرها ساخت؟

در ادامه بازتعمیر منار یادبود برای جنایت‌کارترین چهره‌ی تاریخ، نادرخان که حالا فریاد مثلاً این منادیان عدالت را به فلک کشیده.

من به راستی این‌گونه عدالت‌طلبی را نمی‌فهمم. چون چیزی شبیه نقش مار صمد است و سخت عدالت‌طلب‌نماست. چنین فهمی از عدالت همواره بر واقعیت بی‌عدالتی خاک می‌ریزد و آن را می‌پوشاند. مطالبه‌ی مطلوب و جدی تاجیکان را تقلیل می‌دهد. اولویت‌ها را مغشوش می‌کند.

مگر این نیست که برای رسیدن به رفاه متوازن اقوام باید مبارزه شود اما آن‌چه که اکنون پیشه شده، به صف‌آرایی محض و گسست عمومی می‌انجامد. این دقیقاً چیزی است که سیاست قبیله پس از ناکامی روند ملت‌سازی آن را روی دست گرفته است. تمرکز بر رویدادهایی همچون یازدهم سنبله آدرس مطالبات را به سمت امثال یون و احدی و فاروقی منحرف می‌کند که چنین کرده است. حال آن‌که محل طلب مطلوب، ارگ است. آن‌جا که اکنون سپیدارنشینان به نمایندگی از قوم مثلاً در نقش موازنه در برابرش قرار دارند.

در عین حالی که عالی‌جنابان شعار می‌دهند: عدالت برای مرده‌گان و زنده‌گان اما زنده‌گان عملاً مطرح نظر نیست. از سیاست قومی در سقوط قندوز، از چندتی و چونی نقل و انتقال ناقلین در شمال، از سرکوب‌های سیستماتیک تظاهرات مردم به‌وسیله‌ی انتحاری، از بازگشت حکمتیار این جنایتکار دیگر، از حکومت نامشروع و دزد آرای مردم سخنی نیست. من نمی‌دانم جای زنده‌گان در کجاست؟

شعار عدالت برای مرده‌گان فقط یک فرافکنی و انحراف است. برای نادیده‌گرفته‌شدن همه جنایات و بی‌عدالتی‌هایی که در اطراف‌مان جاری‌ست و چنین انحراف دقیقاً از همان اذهانی ناشی می‌شود که نقش مار را از الفبای مار زدودر می‌فهمند.

## ارتش عراق در باره‌ی حمله‌ی قریب‌الوقوع به ساکنان موصل هشدار داد

سازمان ملل هفته‌ی پیش گفته بود که با آغاز جنگ موصل، خود را برای «بزرگترین و پیچیده‌ترین عملیات انسان‌دوستانه آماده می‌کند.»

این سازمان تخمین زده که با آغاز درگیری‌ها تا حدود یک میلیون نفر آواره شوند و از شهروندان به عنوان «سپر انسانی» استفاده شود.

عملیات «موصل» قرار است به رهبری ارتش عراق و با مشارکت پیشمرگه‌های کرد، نیروهای داوطلب شیعه و سنی و مسیحی و حمایت هوایی نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا انجام شود.

شناخته‌شده شبه‌نظامیان داعش دوری کنند. در بخش دیگری از این اعلامیه، خطاب به شهروندان گفته شده: «آرام باشید و به کودکان خود بگویید این یک بازی یا رعد و برق قبل از باران است. زنان برای حفظ روحیه کودکانشان نباید جیغ بکشند.»

به گفته‌ی مقام‌های نظامی و دولتی در عراق حمله به این شهر ممکن است تا دو هفته‌ی دیگر آغاز شود.

موصل یکی از پایگاه‌های مهم شبه‌نظامیان داعش در عراق بشمار می‌رود که در جون سال ۲۰۱۴ به تصرف این گروه درآمد.

اطلاعات روز: ارتش عراق با ریختن هزاران اعلامیه بر فراز شهر موصل درباره‌ی یک حمله‌ی قریب‌الوقوع به ساکنان این شهر هشدار داده است. به نقل از بی‌بی‌سی، در اطلاعیه‌ی ارتش عراق که دیروز یکشنبه ۱۶ اکتوبر روی موصل ریخته شد، آمده که مراحل نهایی تدارکات حمله برای پس گرفتن موصل از گروه موسوم به دولت اسلامی (داعش) آغاز شده است.

در این اعلامیه به شهروندان موصل گفته شده که «حملات زمینی و هوایی ارتش، شهروندان عادی را هدف قرار نخواهد داد»، اما در عین حال از ساکنان موصل خواسته شده از پایگاه‌های

## شورشیان سوری مورد حمایت ترکیه داعش را از دابق بیرون راندند

شمار می‌رفت. اعضای داعش بر این باورند که دابق صحنه «نبرد آخرالزمان» بین مسیحیت و اسلام خواهد بود. مجله سایبری داعش نیز، از این رو، دابق نام‌گذاری شده است. این شهر در آگوست ۲۰۱۴ به تصرف داعش درآمد بود.

در هفته‌های گذشته داعش نیروهای تازه نفس از جمله سپاه الاسرا را به این منطقه اعزام کرده بود. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه نیز روز شنبه گفت که ترکیه قصد دارد پس از جرابلس و الرام، وارد دابق شود و منطقه‌ی به وسعت پنج هزار کیلومتر برای بازگشت پناهندگان سوری به‌عنوان منطقه امن اعلام کند.

به سمت شهر الباب، که به مراتب پایگاه بزرگتری برای شبه‌نظامیان داعش است، عقب‌نشینی کردند.

به گفته‌ی این فرمانده نیروهای مخالف اسد، داعش در شهر دابق به‌طور بسیار گسترده‌یی ماین‌گذاری کرده است.

این عملیات با کمک حملات هوایی ترکیه و ائتلاف جهانی ضد داعش انجام گرفت. جنگنده‌های ارتش ترکیه بمباران شهر دابق و اراشاق و نیز روستاهای اطراف این مناطق را از روز شنبه آغاز کردند.

شهر دابق مرکز تبلیغات ایدئولوژیک داعش به

اطلاعات روز: نیروهای مسلح مخالف دولت سوریه که از سوی ترکیه حمایت می‌شوند توانستند روز گذشته شهر دابق، پایگاه ایدئولوژیک داعش را به‌طور کامل به تصرف خود درآورند.

به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، تیپ حمزه با حمایت ارتش ترکیه یکشنبه با دو هزار نیروی مسلح وارد شهر دابق، در نزدیکی مرز شمالی سوریه و ترکیه شدند و با وجود مقاومت کم نیروهای داعش، توانستند آن‌ها را از این شهر بیرون برانند.

سیف ابو بکر، یکی از فرماندهان تیپ حمزه گفته است که نیروهای داعش پس از ترک شهر دابق

## نماینده‌ی سازمان ملل: به‌زودی خبر توافق آتش‌بس در یمن اعلام می‌شود

هفته‌ی گذشته یک مراسم عزاداری در صنعا، پایتخت یمن با بمباران کردند. در این حمله بیش از ۱۴۰ غیرنظامی کشته و حدود ۵۰۰ نفر مجروح شدند. عربستان سعودی در ابتدا دخالت در این عملیات را تکذیب کرد، اما چند روز بعد اعلام کرد که این حمله هوایی براساس «اطلاعات اشتباهی» صورت گرفته بود که ارتش یمن به نیروهای ائتلاف داده بود.

سازمان ملل در بحران یمن بعد از ظهر یکشنبه اعلام کرد که با توافق طرف‌های درگیر در چند ساعت آینده آتش‌بس اعلام می‌شود. شیخ احمد گفته است: «همه از آتش‌بس حمایت می‌کنند. با توجه به اتفاقات هفته‌ی گذشته، همه متوجه شده‌اند که برقراری آتش‌بس در یمن یک ضرورت است تا خشونت‌ها در این کشور متوقف شود.»

نیروهای ائتلاف به رهبری عربستان سعودی،

اطلاعات روز: وزیران امور خارجه بریتانیا و آمریکا خواهان برقراری فوری آتش‌بس در یمن شدند. جان کری که برای گفت‌وگو درباره بحران یمن وارد لندن شده است در نشستی با حضور دیپلمات‌های عربستان سعودی از تلاش برای قانع کردن این کشور برای برقراری آتش‌بس خبر داده است.

به نقل از یورو نیوز، شیخ احمد، نماینده ویژه

## حمله‌ی موشکی تازه به ناو جنگی امریکایی در اطراف یمن

رئیس‌جمهور آمریکا انجام شده است. در جنگ یمن آمریکا از ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی پشتیبانی می‌کند که در برابر شیعیان حوثی از عبد ربه منصور هادی، رئیس‌جمهور یمن حمایت می‌کند.

شیعیان حوثی از سوی جمهوری اسلامی ایران حمایت می‌شوند. از سوی دیگر خبرگزاری تسنیم ایران روز پنج‌شنبه اعلام کرد که ناوگروه ۴۴ نیروی دریایی ارتش ایران به این منطقه اعزام شده است. این ناوگروه شامل ناوشکن رزمی الوند و ناوشیبانی بوشهر می‌شود که قرار است مدتی در منطقه خلیج عدن حضور داشته باشد.

امریکایی در سواحل یمن شلیک شد. امریکا گفته است این حملات از منطقه تحت کنترل شیعیان حوثی در یمن شلیک شده بود.

در پی این حملات بود که یک ناو جنگی امریکا پنج‌شنبه ۲۲ میزان به‌تلافی این حمله سه ایستگاه رادار در منطقه تحت کنترل حوثی‌ها را هدف قرار داد.

وزارت دفاع امریکا گفته بود این ایستگاه‌های رادار در حمله به ناوشکن‌های ایالات متحده مورد استفاده قرار گرفته بودند.

پنتاگن همچنین اعلام کرد که حمله به ایستگاه‌های رادار در خاک یمن با موشک‌های کروز توماهاوک و به‌دستور باراک اوباما،

اطلاعات روز: در دریای سرخ برای سومین بار در یک هفته‌ی اخیر باز هم به ناوشکن‌های امریکایی با موشک حمله شد.

به نقل از رادیو زمانه، وزارت دفاع امریکا اعلام کرد که موشک‌ها شنبه‌شب ۲۴ میزان به سمت ناو جنگی این کشور شلیک شدند، اما به هدف اصابت نکردند و آسیبی به ناو وارد نیامد. بنا به این گزارش، ناوشکن «یو اس اس میسون» که به آن حمله شد تدابیر لازم را اتخاذ کرد. جزئیات بیشتری در این زمینه گزارش نشده است.

هفته‌ی گذشته در روزهای یکشنبه ۱۸ میزان و چهارشنبه ۲۱ میزان دو بار به ناوهای جنگی

## واران: پاسخ خوبی به خواسته زیدان دادیم

رافائل واران در برتری ۶-۱ رئال مادرید در زمین بتیس خوش درخشید و زنده گول اول کهکشانی‌ها بود. واران که به لطف مصدومیت راموس، شنبه‌شب از ابتدا به میدان رفت، نمایش درخشانی داشت و موفق شد علاوه بر انجام وظایف دفاعی خود، یک گول نیز به ثمر برساند. مدافع فرانسوی در پایان بازی به خبرنگاران گفت: بازی را خیلی خوب شروع کردیم؛ با تمرکز و دقت بالا. پیروزی در زمین بتیس هرگز کار ساده‌ای نیست. همین شروع خوب به ما کمک کرد تا بتیس را در زمین خودش گرفتار کنیم. این پیروزی پرگول، نتیجه شروع قدرتمندانه ما در بازی بود. زیدان در طول هفته از ما خواسته بود تا تمام تمرکزمان را روی این بازی بگذاریم و مصمم وارد زمین شویم. ما هم به خوبی توانستیم پاسخ خواسته زیدان را بدهیم. پیروزی با ۶ گول در زمین بتیس کار ساده‌ای نیست. زیدان حق دارد، ما باید در برخی زمینه‌ها بهتر شویم. از این که او در رسانه‌ها از ما انتقاد کرد ناراحت نشدیم؛ چون قبلش با خودمان حرف زده بود.

واران همچنین در مورد ضربه‌یی که در طول بازی از بازیکن بتیس دریافت کرد گفت که دچار مصدومیت نشده است.

## کلپ: هزینه‌های یونایتد برای اهمیت ندارد

یورگن کلپ، سرمربی لیورپول مدعی شد که برایش قدرت بالاتر یونایتد در نقل و انتقالات اهمیتی ندارد. شیاطین سرخ در طول تابستان برای جذب پل پوگبا، اریک بیلی و میخائیلیان ۱۵۰ میلیون پوند در طول تابستان هزینه کردند و حقوق‌های فضایی به زلاتان و پوگبا پرداخت می‌کنند. این در حالیست که لیورپول سادیو مانه و وینالدوم را با هزینه‌ی بسیار کم‌تر جذب کرد و بازیکنانی مثل بنتکه، آیب و آلن را به فروش رساند. حال کلپ پیش از تقابل دو تیم مدعی شد که برایش این موضوع که توان مالی یونایتد بیش از تیم اوست اهمیتی ندارد. او گفت: برایم اهمیتی ندارد که یک باشگاه دیگر چه قدر هزینه کرده است. حتی یک لحظه از زندگی‌ام را به این موضوع فکر نکرده‌ام. من با میزان خرجی که کرده‌ایم کاملا خوشحال هستم. داشتن پول بیشتر یا تمام پول‌های جهان برای من به عنوان مربی یک رویا نیست. من از شرایطی که اینجا دارم کاملا راضی هستم. از تمام شرایط خوشحال هستم. در خط حمله گزینه‌های زیادی دارم. موضوع داشتن بهترین بازیکنان نیست بلکه بهترین استفاده از داشته‌هاست.

## آلگری: اشتباه بوفون ما را بیدار کرد

مکس آلگری، سرمربی یوونتوس مدعی شد که اشتباه بوفون در نیمه اول باعث شد تا تیم در نیمه دوم بیدار شود. بوفون که به خاطر اشتباهش مقابل اسپانیا مورد انتقاد قرار گرفته بود، روز شنبه در تورین نیز اشتباهی مشابه را انجام داد. با این حال دو گول از دیبالا باعث شد تا یووه در نهایت ۲-۱ پیروز میدان شود و آلگری نیز به شوخی، اشتباه بوفون را باعث بیدار شدن یووه دانست. او گفت: اشتباهات بوفون من را ناراحت نمی‌کند. او سالی ۵۰ بازی انجام می‌دهد. او امشب خواست که برای ما کار را سخت کند تا بیدار شویم ولی چندین حفظ فوق‌العاده نیز انجام داد. در نیمه اول خوب کار نکردیم. در نیمه دوم، پس از این‌که بازی ۲-۱ شد می‌توانستیم باز هم گول بزنیم. در مقاطع پایانی بازی دچار مشکل شدیم و همین‌طور خستگی، اودینزه کمی ما را تحت فشار قرار داد. برای کسب جام قهرمانی بردن چنین بازی‌هایی لازم است.

## بن عطیه: آلگری شبیه به گواردیولا است

مهدی بن عطیه، مدافع یوونتوس مدعی شد که انتظارات مکس آلگری، سرمربی این تیم مانند گواردیولا در بایرن است. او گفت: آلگری خیلی چیزها از بازیکن‌ها می‌خواهد که شباهت زیادی به گواردیولا دارد. هر دو مربی از تو می‌خواهند که هجومی باشی. اگر بازی ۰-۰ باشد، باید ریسک کنی و گول بزنی. آلگری یک پشتوانه محکم برای ماست و من از حضورش خیلی خوشحالم.



## کروس، بهترین پاسور حال حاضر اروپا

آمارها نشان می‌دهند که تا به اینجای فصل، تونی کروس و فرانک ریبی بهترین پاسورها در میان ۵ لیگ معتبر اروپایی بوده‌اند. تونی کروس با بازی فوق‌العاده خود مقابل بتیس نشان داد که تصمیم رئالی‌ها برای تمدید با او بی‌هوده نبوده است. او در برتری ۶-۱ رئال دو پاس گول به واران و بنزما داد تا به بهترین پاسور اروپا تا به اینجای فصل تبدیل شود. درخشش کروس در این فصل از هفته دوم و بازی مقابل سلتا شروع شد. او موفق شد در شرایطی که بازی ۱-۱ بود، گول دوم رئال را به ثمر رسانده و

## سیمئونه: از کار اسکو بیش از این‌ها خواهید شنید

ستاره اول اتلتیکو در برتری خیره‌کننده ۷-۱ برابر گرانادا کسی نبود جز یانیک کاراسکو؛ ستاره بلژیکی روخی بلاتکوس‌ها. کاراسکو سال گذشته پس از درخشش در موناکو به اتلتیکو پیوست و بازی‌های خوبی نیز به نمایش گذاشت. او امسال تقریباً توانسته جایگاه ثابتی برای خود در ترکیب اتلتی پیدا کند. در بازی برابر بایرن در لیگ قهرمانان نیز او موفق شد تک گول بازی را به ثمر برساند. کاراسکو شنبه‌شب این هفته در بازی برابر گرانادا

## مدیر ورزشی بارسا: کار ما با ویدال تمام نشده

با خارج شدن نام الکس ویدال از فهرست بارسا برای بازی شنبه‌شب مقابل دپورتیوو، او حالا در ۷ بازی اخیر تیمش با تصمیم فنی انریکه غایب بوده است. تابستان ۲۰۱۵ درحالی که بارسلونا به حکم فیفا از ثبت بازیکن جدید در فهرست خود محروم بود، این باشگاه آردا توران و الکس ویدال را به خدمت گرفت و هر دو بازیکن راضی شده بودند تا جنوری ۲۰۱۶ برای اولین بازی خود منتظر بمانند. بارسا برای جذب ویدال ۱۸ میلیون یورو به سوئا و برای جذب آردا نیز ۴۱ میلیون یورو به اتلتیکو پرداخت کرده بود. گذشت زمان نشان داد که ویدال در برنامه‌های لوئیس انریکه جایی ندارد. این بازیکن در مقطع پایانی فصل گذشته حتی در فهرست ۱۸ نفره نیز قرار نمی‌گرفت و با وجود جدایی آلوس در تابستان، ویدال نتوانست در رقابت با سرخی روبرتو، سمت راست دفاعی بارسلونا را از

## حمایت تمام قدر او از رقیب قدیمی

کلودیو براوو که همین تابستان از بارسلونا راهی منچسترسیتی شد، در آستانه مصاف با تیم سابقش به دفاع از تراشتگن، دروازه‌بان آلمانی بارسا پرداخت. تراشتگن در بازی با سلتا با دو اشتباه خود زمینه‌ساز شکست ۴-۳ بارسلونا شد. در حالیکه بازی ۳-۲ به سود سلتا بود و بارسا موفق شده بود فاصله سه گول را به ۱ کاهش دهد و همچنین خیمه سنگینی نیز روی دروازه میزبان خود زده بود، پاس اشتباه تراشتگن به مهاجم سلتا رسید و او کار را ۴-۲ کرد. بارسا در ادامه یک گول دیگر نیز زد ولی دیگر برای جبران دیر شده بود. کلودیو براوو معتقد است هم‌تیمی سابقش باید توجهی به انتقادات نداشته باشد و کارش را ادامه

## گواردیولا: مقابل بارسا سبک‌مان را عوض نمی‌کنیم

پپ گواردیولا، سرمربی منچسترسیتی مدعی شد که ممکن است فرم اخیر تیمش روی آمادگی بازیکنانش برای تقابل با بارسا تأثیر بگذارد.

سیتی در سه بازی اخیرش به پیروزی دست پیدا نکرده و این هفته نیز در خانه مقابل اورتون با تساوی ۱-۱ متوقف شد. کوین دی بروین و سرجیو آگوئرو یک پنالتی از دست دادند و پس از بازی گواردیولا از نگرانی‌اش درباره آمادگی تیمش صحبت کرد.

او گفت: کمی نگرانم. باید نتایج بازی‌های اخیر را بررسی کنیم و من تحلیل کنم که چرا به پیروزی نرسیده‌ایم. این کار من است. البته که وقتی پیروز می‌شوید وضعیت روحی تیم‌تان بهتر می‌شود. ولی ما حرفه‌یی هستیم و وقتی پیروز می‌شویم سعی می‌کنیم آرامش خود را حفظ کنیم و وقتی می‌بازیم، دلایل باخت را بررسی می‌کنیم. بارسا در ۱۵ سال اخیر سعی داشته مالکیت توپ را حفظ کند. من عاشق سبک بازی آن‌ها هستم. سعی می‌کنم باخت و برد را قبول کنم و همین‌طور نوعی که تیم قضاوت می‌شود ولی متأسفم، سبک فوتبالم را عوض نخواهم کرد. این تنها چیزی است که دارم. می‌توانم اشتباهاتی انجام دهم که مورد قضاوت دیگران قرار بگیرم ولی من فقط یک قدرت دارم: تیمم آن‌طور که می‌خواهم بازی می‌کند. پشتیبانی وجود ندارد و باید سعی کنیم به اتفاقات آینده خوشبین باشیم.

## ایسکو: زیدان از روز اول به من اطمینان داشت

ایسکو ستاره اول رئال در بازی برابر بتیس بود و موفق شد دو گول از شش گول کهکشانی‌ها را به ثمر برساند.

ایسکو که در این فصل کم‌تر به او بازی رسیده بود، از غیبت خامس و مودریچ نهایت استفاده را برد و در برتری ۶-۱، رئال ستاره تیمش بود.

او در پایان بازی گفت: از همان دقیقه ۱ با انگیزه و مصمم وارد زمین شدیم و این کاری است که در همه بازی‌ها باید انجام دهیم. نیمه اول یک بازی کامل را انجام دادیم و تیم بسیار خوب بازی کرد. نمی‌دانم آیا این بهترین بازی ما در این فصل بود یا خیر ولی همه چیز عالی پیش رفت.

ایسکو ادامه داد: من چنین بازی‌هایی را کم داشتم. کمی اعتماد به نفسم پایین آمده بود و معتقدم هنوز به رتم مدنظرم دست پیدا نکرده‌ام ولی این دو گول به من برای ادامه راه کمک خواهد کرد.

زیدان از روز اول به من اطمینان داشت اما متأسفانه خودم اعتماد به نفسم را از دست داده بودم. تنها کاری که باید انجام می‌دادم، تمرین و تلاش بیشتر بود و منتظر فرصت بودم تا خودم را نشان دهم.

## ژاوی: پپ سبک فوتبال انگلیس را تغییر می‌دهد

ژاوی، ستاره سابق خط میانی بارسلونا معتقد است پپ گواردیولا و روش‌های او قادر هستند فلسفه فوتبال انگلیس را تغییر دهند.

گواردیولا دوران درخشانی را در کنار ژاوی در بارسلونا سپری کرد و حالا قصد دارد این افتخارات را روی نیمکت منچسترسیتی نیز تکرار کند.

ژاوی گفت: گواردیولا قادر است فوتبال انگلیس را تغییر بدهد. او یکی از بهترین مربیان دنیا است و همین حالا نیز می‌توانیم تأثیر افکار او را روی بازی‌های منچسترسیتی ببینیم و شاید او انقلابی در فوتبال انگلیس ایجاد کند. حالا مردم بازی‌های منچسترسیتی را با فلسفه منحصر به فرد گواردیولا تماشا می‌کنند و این تغییرات حتی می‌تواند سبک بازی تیم ملی انگلیس را نیز تغییر دهد.

گواردیولا شور و شوق فراوانی نسبت به فوتبال دارد و افکار و سبک او در سرمربی‌گری کاملاً واضح و مبرهن است. ما دوران بسیار خوب و خاطره‌ساز را با او در بارسلونا داشتیم و تاریخ این باشگاه را تغییر دادیم. من معتقدم افکار او نه تنها در بارسا، بلکه در فوتبال جهان انقلابی برپا کرده است.

## رافینیا: حیف شد هت تریک نکردم

رافینیا ستاره اول بارسلونا در بازی مقابل دپورتیوو بود و در برتری ۴-۰ آبی‌اناری‌ها دو گول به ثمر رساند. او در پایان بازی به خبرنگاران گفت: بازی مهمی برای ما بود و پس از باخت به سلتا به این پیروزی نیاز داشتیم. تغییر تاکتیک داشتیم ولی برای بازی با سه یا چهار مدافع مشکل خاصی نداریم. هت تریک: دو گول زده بودم و امیدوار بودم هت تریک کنم اما حیف که موفق نشدم. مهم پیروزی تیم بود که به دست آمد.



# روز جهانی غذا و مساله گرسنگی در افغانستان

## قدرت احمدی

شانزدهم اکتبر به عنوان روز بین المللی غذا نام گذاری شده است. این روز توسط کشورهای عضو فائو در بیست و نهمین کنفرانس این سازمان در سال ۱۹۷۹ میلادی نام گذاری شد و از آن به بعد همه ساله در برخی از کشورهای جهان تجلیل می شود. روز جهانی غذا در واقع تلنگری برای بیداری وجدان های به خواب رفته و روز همدردی با گرسنگانی است که از ابتدایی ترین حق زندگی یعنی دسترسی به غذا محروم می باشند. مساله ی کمبود غذا یکی از مهم ترین مسائل زندگی بشری است و امروزه میلیون ها انسان در گوشه و کنار جهان از دسترسی به غذا محروم اند. علی رغم این که بخش هایی از جهان به پیشرفت های قابل ملاحظه یی دست یافته و مردم در آن در رفاه و آسایش به سر می برند، اما در بسیاری از کشورهای دیگر مساله ی کمبود غذا یکی از مهم ترین مسائل بشری به حساب می رود.

**رشد بی رویه ی جمعیت و کمبود غذا**  
 سال ها قبل مالتوس جمعیت شناس انگلیسی هشدار داده بود در صورتی که جلو رشد بی رویه ی جمعیت گرفته نشود، جهان با قحطی شدید مواجه خواهد شد. از نظر او رشد جمعیت شکل تصاعد هندسی دارد و رشد تولید مواد غذایی شکل تصاعد حسابی. بر این مبنا، میزان افرادی که سالانه بر جمعیت موجود جهان اضافه می شوند، به مراتب بیشتر از ظرفیت هایی است که برای مواد غذایی اختصاص می یابند. این مساله، کمبود مواد غذایی را به یک مساله ی جدی تبدیل می سازد. در حالی که تقاضا برای مواد غذایی به شدت رو به افزایش است، اما تولید آن محدود است و رشد چشم گیری ندارد. مالتوس در زمانی این حرف را گفته بود که جمعیت جهان در حدود شش تا هفت میلیارد نفر بود. حالا اما، این جمعیت به مرز نه میلیارد نفر رسیده و شمار گرسنگان جهان نیز بر حسب پیش بینی او، رو به افزایش است. میلیون ها انسان در افریقا، خاورمیانه، امریکای لاتین و بخش های مختلف جهان گرسنه اند و یا دست کم به مواد غذایی کافی دسترسی ندارند.

نهادهای ملی و بین المللی از کاهش مسئولیت غذایی در افغانستان نگران می باشند. انستیتوت پالیسی غذا به تازگی فهرست کشورهای را منتشر کرده که شهروندان آن با کمبود غذا و گرسنگی مواجه می باشند. افغانستان در رده ی هشتم این کشورها قرار دارد و از این نظر کماکان در رده ی کشورهای فقیر با مسئولیت غذایی پایین باقی مانده است.

در حالی که سالانه دولت میلیارد ها دلار را به هدف بهبود وضعیت اقتصادی کشور از جامعه ی بین المللی به دست می آورد، تداوم این وضعیت مایه ی تاسف است. بدتر از این اما، چشم انداز مبهمی است که از سوی بسیاری از نهادهای ناظر بین المللی برای آینده ی افغانستان ترسیم می شود.

**در حالی که سالانه دولت میلیارد ها دلار را به هدف بهبود وضعیت اقتصادی کشور از جامعه ی بین المللی به دست می آورد، تداوم این وضعیت مایه ی تاسف است. بدتر از این اما، چشم انداز مبهمی است که از سوی بسیاری از نهادهای ناظر بین المللی برای آینده ی افغانستان ترسیم می شود.**

**جنگ و عوارض طبیعی**  
 علاوه بر افزایش بی رویه ی جمعیت، جنگ، خشک سالی و در مجموع تغییرات اقلیمی نیز اثرات جدی را بر وضع زمین به جا گذاشته و زمین های افزایش محصولات زراعتی را به شدت محدود کرده است. کشورهایی که درگیر جنگ اند، بیشتر با مساله ی کمبود غذا و قحطی گرفتار می باشند. جنگ، حتی اثرات عمیقی را روی محیط زیست نیز به جا گذاشته است. مشاهدات نشان داده است که اکثر کشورهای درگیر جنگ، با مساله ی کم آبی و خشک سالی نیز مواجه می باشند. این در حالی است که هیچ آمیدی برای کاهش جنگ ها و خشونت های سیاسی و فرقه یی در کشورهای درگیر جنگ وجود ندارد و آتش جنگ هر روزه بیشتر و گسترده تر می شود. کمبود غذا در افغانستان

افغانستان دست کم طی نیم قرن اخیر همواره با مشکل کمبود غذا مواجه بوده است. جنگ های ویرانگر نیم قرن اخیر در افغانستان اثرات عمیقی را بر وضع زندگی مردم به جا گذاشته و این کشور را زیر فشار شدید فقر و گرسنگی نگه داشته است. این مساله در حال حاضر بیش از هر زمان دیگر جدی تر است. جنگ های جاری در کشور هزاران خانواده را آواره کرده و جمعیت هنگفتی را از دسترسی به غذا محروم ساخته است. اکثر



**داریانا افغان هوایی شرکت**  
 ARIANA AFGHAN AIRLINES

Facebook.com/flyariana  
 ariana.afghan.ariana  
 twitter.com/flyARIANAafghan  
 youtube.com/user/flyariana



داریانا افغان هوایی شرکت جهت عرضه خدمات بهتر هوایی و ایجاد سهولت به هموطنان عزیز تخفیف های ویژه را در قیمت تکت ها قرار ذیل ارائه نموده است:

30%	تخفیف برای دیپلمات های محترم
20%	تخفیف برای کارمندان محترم دولت
25%	تخفیف برای محصلین گرامی
20%	تخفیف برای ورزش کاران پر افتخار کمیته ملی المپیک
20%	تخفیف برای افراد دارای معلولیت

+93(0)777071333  
 +93(0)700071333  
 +93(0)790071333  
 +93(0)786071333  
 www.flyariana.com  
 info@flyariana.com




## دولسی ترون ملي پروگرام ته يوه کته

زمونږ د هیوادوالو د ژوند ښه والی، بیارغونه او د پراختیا بهیر چې د یوې لسیزې راهیسې د هیواد په کلیو او بانډو کې د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د ملي بیوستون پروگرام په نه ستړي کیدونکو هڅو تطبیق شو، دادی د نوموړې برنامې په پای ته رسیدو سره یوځل بیا دولسی ترون د ملي پروگرام په لاره اچولو سره په پراخه توگه تعقیبېږي.

د دولسی ترون ملي پروگرام په حقیقت کې د حکومت او خلکو ترمنځ یوه دوه اړخیزه ژمنه ده. حکومت ددې برنامې له مخې مکلف دی چې د اساسي قانون د دوهم فصل سره سم د ښاري او کلیوالي او سیدونکو د حقوقو د تضمین په اړه د کلیو د پراختیایي پروژو د تطبیق له لارې د کلیوالو لومړنی اړتیاوې او اساسي خدمتونه تأمین کړي. دغه پروگرام په خپل اساس کې یوه بین الوزارتي برنامه ده او په ښاري او کلیوالي دوو برخو کې عملي کېږي. د یادونې وړ ده چې په کلیوالي برخه کې د دولسی ترون ملي پروگرام د سکتوري وزارتونو په وسیله او ښاري برخه یې د سیمه ایزو ارگانونو د خپلواکې ادارې، کابل ښاروالی او د ۳۳ نورو ولایتونو د ښاروالیو له خوا اجرا کېږي. له همدې امله دا پروگرام داسې طرح شوی چې د هیواد د کلیو او ښارونو په سطح به د پراختیایي خدمتونو تضمین کوونکی وي. ځکه د دولسی ترون په ملي پروگرام کې د ورته خدمتونه چې یو ښاري گټه اخلي، یو کلیوال به هم ترینه برخمن شي، خو ورو ورو د ښارونو او کلیو تر منځ واټن لنډ شي او په کلیو او ښارونو کې یو شان پراختیا او ټولنیز عدالت تأمین شي.

د یادونې وړه چې د نوموړې برنامې دیزاین شپږ میاشتې مخکې پیل شو. ټاکل شویده د دولسی ترون پروگرام د راتلونکو څلورو میاشتو په ترڅ کې، یعنې دروان کال تر پایه پورې د کلیو د پراختیایي شوراگانو په ظرفیت جوړونې باندې کار وکړي او د کلسټر شوراگانې به جوړې کړې. د څلورو راتلونکو میاشتو په ترڅ کې به د کلیو په ۳۵ زره پراختیایي شوراگانو کې چې د ملي بیوستون پروگرام له خوا جوړې شويدي، نوې ټاکنې وشي څو خلک، خپل رښتیني استازي وټاکي او د ۲۰۱۷ میلادې کال په لومړیو کې د دولسی ترون په ملي پروگرام فزیکي کار پیل کېږي، څو خلک له ستونزو سره مخامخ نه شي. دا پدې معنا ده چې د ۲۰۱۷ کال په لومړیو کې د دولسی ترون ملي پروگرام، فزیکي کار به په ۱۲ کلیو کې رسماً پیل شي.

د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت، د دولسی ترون ملي پروگرام په پیل سره خپل ځانگړي پلانونه ترلاس لاندې لري. ټاکل شویده د کلیو په ۳۵ زره پراختیایي شوراگانو کې نوې ټاکنې تر سره شي. ټاکنې به سرې وي او خلک کولې شي خپل استازي په شفافیت سره وټاکي. خلک خپله پوهېږي چې د کلي په سطحه څوک کولی شي اړتیاوې او ستونزې یې وڅیړي او مسؤلینو ته یې ورسوي.

ټاکل شویده دولسی ترون ملي پروگرام له لارې خلکو ته شپږ اساسي خدمتونه لکه: اساسي روغتیایي خدمتونه، د ښوونې اوزرونې خدمتونه، داوبو مدیریت (اوبه لگول، د سیلاوونو کنټرول، د څښاک اوبو برابرول او چاپیریال ساتنه)، د تجدید وړانرژي یا د بریښنا رسولو خدمتونه، د ښارونو او کلیو نښلول او په کلیو کې د کرنې د وروزیربناوو د ترویج یا جوړولو خدمتونه وړاندې شي.

دا پروگرام په هرډول خدمتونو کې په کلسټر باندې ټینگار کوي، نوځکه د کلسټر شوراوې جوړېږي او هڅول کېږي څو داسې پروژې وټاکي چې د اقتصادي اساسي تحلیل له مخې، زیات دوام او اقتصادي اغیزې ولري او په راتلونکي کې هم د خلکو په ژوند، اوږد مهاله اغیزې ولري.

دولسی ترون په ملي پروگرام کې د ټولنې په هغو محرومو سیمو او اقلیتونو کې د تیرو کلورا هیسې له پراختیایي خدمتونو نډې برخمن شوي، ټینگار کېږي. یعنې په هغو سیمو کې چې لږه پراختیا یې کړیده او کوم محروم اقلیت چې له پراختیایي خدمتونو نډې برخمن شوي په هغوی باندې زیات تمرکز وشي. همدارنگه د بیرته راستنیدونکو مهاجرینو، کوچیانو او معلولینو او معیوبینو لپاره، بیلې پراختیایي شوراگانې جوړېږي، څو له اساسي خدمتونو نه برخمن شي.

دولسی ترون پروگرام یو بل مهم اصل د کلیو او ښارونو د اقتصادي پراختیا په برخه کې د ښځولویه ونډه او رول دی چې په هره شورا کې په سلو کې ۵۰ د ښځو شتون ضروري دی. د پروژو با کیفیت تطبیق، د شفافیت تضمین اوله فساد سره مبارزه، د دولسی ترون ملي پروگرام یو له مهمو اصولونو څخه دی. دا پروگرام د افغانستان په ښارونو، کلیو او بانډو کې د بیوزلی د کمولو او اساسي خدمتونو ته د خلکو د لاس رسې اوږد زیانمن کیدو د له مینځه وړلو په خاطر طرح شویده.